МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
„ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ"
гр. Смолян, ул. „Полк. Дичо Петров"№ 1А, п.к. 4700, тел. 0301/8-10-36
www.ucdp-smolian.com e-mail: ucdp@ucdp-smolian.com

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА „ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ" ДП към 31.12.2025г.

I.УЧРЕДЯВАНЕ И РЕГИСТРАЦИЯ. ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ.

1.Учредяване и регистрация

"Южноцентрално държавно предприятие" ДП, гр.Смолян се създава със заповед № РД 49-112 от 13.04.2011г. на Министъра на земеделието и храните по реда на чл.163, ал.1 от Закона за горите. Предприятието е регистрирано на 29.06.2011г. в Търговския регистър съгласно чл.62, ал.3 от Търговския закон и е със статут на държавно предприятие, ЕИК 201619580. Седалище и адрес на управление и кореспонденция: гр.Смолян, ул. „Полк. Дичо Петров" № 1А.

Структура, собственост и управление:

"Южноцентрално държавно предприятие" ДП, гр.Смолян е със 100% държавна собственост и Министъра на земеделието и храните упражнява правата на собственост на държавата. От датата на регистрация в Търговския регистър Предприятието е правоприемник на активите и пасивите на държавни горски и държавни ловни стопанства, намиращи се в четири административни области - обл.Смолян, обл.Пловдив, обл.Пазарджик и обл.Кърджали и стопанисва държавните горски територии в териториалния обхват на тези стопанства.

Държавната политика по отношение на публичните предприятия се определя и осъществява от Министерски съвет.

Предоставеното на "Южноцентрално държавно предприятие" ДП, гр.Смолян имущество – държавна собственост е на стойност 23 730 хил.лв. (двадесет и три милиона седемстотин и тридесет хиляди лева), състоящо се от имуществата на държавните горски и държавните ловни стопанства.

Органи на управление

Органи на управление са Министъра на земеделието и храните и Управителния съвет на Предприятието. Управителния съвет на Предприятието е в състав: председател – инж. Андон Желязков Кондузов и членове - инж. Здравко Димитров Бакалов и Иван Милков Гавазов.

Предприятието се управлява и представлява от инж. Здравко Димитров Бакалов – Директор на „Южноцентрално държавно предприятие" ДП, гр.Смолян.

Дейността на Управителния съвет на Предприятието се подпомага от Стопански съвет, който се състои от директорите на териториалните поделения.

Организационна структура

Структурата на управление е двустепенна - Централно управление и Териториални поделения – държавни горски и държавни ловни стопанства. Централното управление осъществява административно, правно, финансово, материално и техническо осигуряване на дейността на Предприятието. Териториалните управления осъществяват функциите на държавното предприятие в определения им район на дейност. Териториалните поделения се представляват от своя директор, водят счетоводство, изготвят годишни финансови отчети, които представят в централно управление, имат банкови сметки, имат свой печат, сключват от свое име, за своя сметка и на своя отговорност търговски и други договори в рамките на предоставените им от закона и от Директора на държавното предприятие правомощия. Изпълняват и други функции определени им от закона и от актовете по прилагането им, както и възложени им от Директора и управителните органи на държавното предприятието.

Към 31.12.2025г. в териториалния обхват на дейност на „Южноцентрално държавно предприятие" ДП, гр.Смолян функционират 36 стопанства, от които 28 са държавни горски стопанства и 8 – държавни ловни стопанства както следва:

1.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО АЛАБАК, ЕИК 2016195800160
2.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО АРДИНО, ЕИК 2016195800087
3.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО АСЕНОВГРАД, ЕИК 2016195800072
4.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО БАТАК, ЕИК 2016195800141
5.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО БОРИНО, ЕИК 2016195800385
6.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ДОСПАТ, ЕИК 2016195800435
7.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ЗЛАТОГРАД, ЕИК 2016195800370
8.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО КАРЛОВО, ЕИК 2016195800122
9.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО КИРКОВО, ЕИК 2016195800175
10.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО КЛИСУРА, ЕИК 2016195800206
11.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО КРУМОВГРАД, ЕИК 2016195800053
12.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО МИХАЛКОВО, ЕИК 2016195800313
13.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО МОМЧИЛГРАД, ЕИК 2016195800034
14.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ПАЗАРДЖИК, ЕИК 2016195800049
15.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ПАНАГЮРИЩЕ, ЕИК 2016195800068
16.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ПЕЩЕРА, ЕИК 2016195800118
17.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ПЛОВДИВ, ЕИК 2016195800103
18.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ПЪРВОМАЙ, ЕИК 2016195800091
19.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО РАКИТОВО, ЕИК 2016195800420
20.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО РОДОПИ, ЕИК 2016195800416
21.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО СЕЛИЩЕ, ЕИК 2016195800210
22.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО СЛАВЕЙНО, ЕИК 2016195800351
23.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО СМИЛЯН, ЕИК 2016195800347
24.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО СМОЛЯН, ЕИК 2016195800328
25.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ТРИГРАД, ЕИК 2016195800259
26.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО Акад. Николай Хайтов, ЕИК 2016195800391
27.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ХИСАР, ЕИК 2016195800186
28.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ШИРОКА ЛЪКА, ЕИК 2016195800332
29.ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО БОРОВО, ЕИК 2016195800263
30.ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО ЖЕНДА, ЕИК 2016195800015
31.ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО ИЗВОРА, ЕИК 2016195800278
32.ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО КОРМИСОШ, ЕИК 2016195800239
33.ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО ТРАКИЯ, ЕИК 2016195800225
34.ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО ЧЕПИНО, ЕИК 2016195800244
35.ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО ШИРОКА ПОЛЯНА, ЕИК 2016195800401
36.ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО КРИЧИМ, ЕИК 2016195800444

Въз основа на критериите в Закона за счетоводството, „Южноцентрално държавно предприятие" ДП, гр.Смолян представлява „голямо" предприятие.

Държавното предприятие спазва националната правна уредба от публичните финанси и финансовата система на държавата и разпоредбите в следните Закони:

- Закон за счетоводството
- Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор
- Закон за вътрешния одит в публичния сектор
- Закона за публичните предприятия
- Закон за Сметната палата

Съгласно международната правна рамка Предприятието следва Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), които представят стратегически цели и принципи, както и стандартите за добро корпоративно управление в държавните предприятия.

Насоките на ОИСР в частта за провежданата политика за участието на държавата в публичните предприятия е одобрена с Решение № 776 от 12 октомври 2022 г. на Министерски съвет. Принципите от Насоките на ОИСР са адресирани в Законът за публичните предприятия /ЗПП/ и Правилникът за прилагане Закона за публичните предприятия / ППЗП /, в които са описани стандартите, включени в Насоките на ОИСР за корпоративно управление.

Корпоративната устойчивост обхваща не само анализ на имуществено-финансовите показатели на дейността на предприятията, но и анализ на социално-икономическото въздействие като резултат от тази дейност.

Съгласно чл. 5 от ЗПП, публичните предприятия са юридически лица, които се създават и управляват в интерес на гражданите и обществото с цел постигане на максимална стойност за обществото чрез ефективно разпределение на ресурсите.

Управление на стратегическо за държавата имущество чрез дейности, свързани с постигане както на икономически и социални цели, така и на предоставяне на значими и важни за държавата обществени услуги.

Икономичността, ефективността и ефикасността са основни принципи на доброто финансово управление, а именно:

- Икономичност е придобиването с най-малки разходи на необходимите ресурси за осъществяване на дейността на организацията от публичния сектор при спазване на изискванията за качество на ресурсите.
- Ефективност е степента на постигане на целите на организацията от публичния сектор при съпоставяне на действителните и очакваните резултати от нейната дейност.
- Ефикасност е постигането на максимални резултати от използваните ресурси при осъществяване на дейността на организацията от публичния сектор.

Предприятието е разработило Бизнес програма за периода от 2025г. до 2027г., в която са заложени финансовите и нефинансовите цели за всяка от трите години като постигането им се оценява на база на заложените в Бизнес програмата годишни показатели, чрез определена методика. Методиката за редът, начинът и конкретните критерии за оценка на изпълнението на одобрените бизнес програми на публичните предприятия е приета с Постановление № 309 от 15 декември 2023 г. на Министерски съвет (обн. ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г.) на основание чл. 17 от ППЗПП.

2.Предмет на дейност на „Южноцентрално държавно предприятие" ДП, гр.Смолян

Дейността се основава на принципите, заложени в Закона за горите, Търговския закон и гражданското право. Основният предмет на дейност на „Южноцентрално държавно предприятие" ДП, гр.Смолян е:

1. изпълнение на горскостопанските планове за горските територии - държавна собственост;
2. изпълнение на ловностопанските планове в държавните ловни стопанства и в държавните горски стопанства;
3. изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горски територии - държавна собственост, предвидени в планове за управление на защитени територии;
4. организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии - държавна собственост;
5. организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия;
6. поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях;
7. организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии - държавна собственост;
8. създаване на нови гори върху земеделски територии;
9. опазване на горските територии - държавна собственост;
10. предоставяне и извършване на обществени услуги.
11. други дейности, незабранени от закона, както и такива, възложени им от Министъра на земеделието и храните или въз основа на договор.

Горскостопанските планове се изготвят за държавните горски територии в обхвата на всяко едно териториално поделение и се изпълняват непосредствено от териториалните поделения на ЮЦДП. Планираните дейности в горскостопанските планове включват – провеждането на различни видове сечи, както и лесовъдски дейности като – отгледни сечи без материален добив, подпоматане на естественото възобновяване, залесяване и др. Всички тези дейности са предвидени в съответните горски подотдели за десет годишен период – времето на действие на горскостопанския план. Те са предвидени като съответен обем ползване на дървесина в кубични метри или площи за извеждане на лесовъдски мероприятия.

Ежегодно териториалните поделения на ЮЦДП изготвят годишни финансови планове, които изпълняват през годината. Във финансовите планове се залагат приоритетно всички дейности, предвидени в горскостопанските планове, като се следи с натрупване изпълнението на дейностите за десетгодишния период на действие на горскостопанските планове.

Мероприятията по защита на горските територии държавна собственост се провеждат при спазване на действащата нормативна уредба – Наредба № 8 от 11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари, Наредба № 9 от 05.12.2019 г. за защита на горските територии от болести и вредители, НАРЕДБА № 2 от 30.01.2012 г. за условията, начините и реда за прилагане на продукти за растителна защита в горските територии, НАРЕДБА № 1 от 30.01.2012 г. за контрола и опазването на горските територии.

Изпълнението на противоерозионните мероприятия е съгласно предвижданото на съответните горскостопански планове и съобразно НАРЕДБА № 4 от 19.02.2013 г. за защита на горските територии срещу ерозия и порои и строеж на укрепителни съоръжения.

Възлагането на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии – държавна собственост е съобразно НАРЕДБА № 5 от 31.07.2014 г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им, както и действащото Национално

законодателство в областта на строителството. Служителите на предприятието спазват утвърдените Вътрешни правила за проектиране и строителство на горски пътища.

Създаването на нови гори е съобразно предвижданията на горскостопанските планове, и НАРЕДБА № 2 от 7.02.2013 г. за условията и реда за залесяване на горски територии и земеделски земи, използвани за създаване на специални, защитни и стопански гори и на гори в защитени територии, инвентаризация на създадените култури, тяхното отчитане и регистриране.

Дейността на Предприятието се осъществява при спазване на принципите на законност, откритост, достъпност и отговорност. Дейността е пряко свързана и следва одобрения Финансов план за 2025 година и заложените в него показатели и дейности като в настоящия Доклад е представено изпълнението им.

Съгласно Закона за горите с цел обезпечаване финансова стабилност и осигуряване на целеви инвестиции за изпълнение на дейностите, Предприятието формира фонд „Инвестиции в горите“ и фонд „Резервен“.

Съгласно чл. 179, ал.1 от Закона за горите средствата във фонд „Инвестиции в горите“ се формират като част от продажната цена на дървесината и недървесните горски продукти, добивани от горските територии - държавна собственост, определена с постановление на Министерски съвет /МС/.

За „Южноцентрално държавно предприятие” ДП определената с Постановление на МС част от продажната цена е 8 лв. на куб.м. дървесина. С постановление №473 на МС от 19.12.2024г. за допълнение на Постановление №343 от 2011г. за ЮЦДП е определен нов размер на частта от продажната цена в размер на 4 лв. на куб.м. дървесина, за периода 1 октомври 2024г. до 31 март 2025г. С Постановление №124 на МС от 11 юли 2025г. е определен нов размер на частта от продажната цена в размер на 1лв. до 31.12.25г.

Съгласно Закона за горите събраните средства във фонд „Инвестиции в горите“ се разходват за залесяване, закупуване на горски територии, проектиране и строителство на горски пътища и транспортна техническа инфраструктура, проектиране и изграждане на технико-укрепителни съоръжения, както и за изпълнение на проекти, съфинансирани от европейски програми. Съгласно Чл. 179, ал. 2 от Закона за горите събраните средствата във фонд „Инвестиции в горите“ могат да се разходват и за проектиране и изграждане на съоръжения за съхранение на храни за дивеча, когато проектирането и изграждането се извършват самостоятелно от държавното предприятие или от неговите териториални поделения. Средствата от фонда ще се изразходват за инвестиции в горите, по решение на Министъра на земеделието и храните.

Средствата от Фонда са данъчно признати разходи и се изразходват по решение на Министъра на земеделието и храните.

При разходване на средства от Фонда, същите се отчитат като финансиране за нетекущи активи или за текущата дейност, в зависимост от конкретното предназначение.

Съгласно чл.180, ал.1 от Закона за горите, предприятието формира фонд “Резервен”, като източници на фонда са:

- една десета от печалбата след данъчно облагане, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета от стойността на активите по баланса на предприятието;
- част от преразпределената по решение на Министъра на земеделието и храните печалба след данъчно облагане.

- Съгласно чл.180, ал.2 от Закона за горите средствата от фонд “Резервен” се разходват само с решение на Министъра на земеделието и храните и се използват за:
- покриване на годишната загуба;
- покриване на загуби от предходната година.

Стопански цели през 2025 година

1.Изпълнение на заложените по Финансовя план за 2025 година натурални и стойностни показатели.

2.Проследяване и контрол върху изпълнението на утвърдените горскостопанки планове, утвърдени планове за ловностопански дейности и утвърдени планове за дейностите по опазване от пожари на териториалните поделения на ЮЦДП, гр.Смолян.

3.Успешно изпълнение на дейностите заложени в Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000, Приоритет 3 "Биологично разнообразие" на Програма „Околна среда" 2021-2027 г. на мерки 46, 47, 48 и 49.

4.Устойчиво управление и многофункционално стопанисване на горите, насочено към развитие на икономически жизнен и допринасящ за развитието на обществото горски сектор.

5.Изпълнение на публичните функции на държавата и ефективно управление на държавната горска собственост.

6.Осигуряване на прозрачност в управлението на горите, подобряване на комуникацията с хората и бизнеса, предоставяне на качествени услуги, свързани с дърводобива, ловния туризъм, лесокултурната дейност и др.

II. ФИНАНСОВ АНАЛИЗ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2025 ГОДИНА. ФИНАНСОВИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ И КОЕФИЦИЕНТИ.

Индивидуалният финансов отчет на предприятието е изготвен в пълно съответствие с изискванията на Националните счетоводни стандарти приложими в България.

Годишния финансов отчет е изготвен на принципа „действащо предприятие", който предполага, че ръководството не възнамерява да преструктурира дружеството или значително да ограничи обема на операциите. Предприятието се разглежда като продължаващо дейността си в обозримо бъдеще, без намерение или необходимост от ликвидация, преустановяване на дейността или търсене на защита от кредиторите. Съответно активите и пасивите се отчитат на базата на възможността предприятието да реализира активите и да уреди пасивите си в нормалния ход на бизнеса. При оценката на това дали предприятието е действащо, ръководството взема предвид цялата налична информация за обозримото бъдеще, която обхваща поне, но не се ограничава до дванадесетте месеца след края на отчетния период.

Съгласно заложените критериите в Закона за счетоводството Предприятието е квалифицирано като „голямо" и задължително се извършва независим финансов одит на дейността всяка година.

Реализираните приходи по Отчета за приходите и разходите за 2025 година от „Южноцентрално държавно предприятие" ДП са в размер 120 747 хил.лв., което представлява 103 % изпълнение на годишния разчет на приходите.

Приходи от оперативна дейност са в размер 120 559 хил.лв., /през 2024 година са възлизали на 145 656 хил.лв./

Нетните приходи от продажба на продукция, услуги и стоки възлизат на 93 536 хил.лв. /през 2024 година са възлизали на 99 150 хил.лв./. Наблюдава се намаление на реализираните общо приходи в резултат на по-ниската реализацията на дървесина през 2025г., която е 76,3 % от предвиденото ползване за годината.

Общо приходи от продажба на готова продукция–дърводобив и готова продукция-продажба дървесина на корен са в размер на 89 518 хил.лв. /през 2024 година са възлизали на 95 351 хил.лв./

През 2025г. се наблюдава значителен спад в размера на реализираните приходи от продажба на дървесина поради продължилата криза в дървопреработвателния сектор, водеща до по-голямо свиване на пазара на дървесина в резултат на намалено й търсене.

Положителна тенденция през последните четири години е отчетеното увеличение на реализираните приходи от организиран ловен туризъм в абсолютно и процентно отношение. През 2025г. отчетените приходи от организиран ловен туризъм възлизат 2 321 хил.лв. /през 2024г. - 2 171 хил.лв./. Отчетени са приходи от Алтернативен туризъм в размер на 118 хил.лв. Реализираните приходи от продукция от разсадниците са в размер на 432 хил.лв., приходи от странична дейност – 80 хил.лв. и приходи от селско стопанство - 6 хил.лв.

Отчетените приходи от продажба на други услуги възлизат на 1 013 хил.лв. /през 2024 година са възлизали на 1 084 хил.лв./.

За нагледност информацията е систематизирана в табличен вид, както следва:

В Таблица 1 е направена съпоставка на структурата на нетните приходите от продажби през 2025г. и 2024г. на „Южноцентрално държавно предприятие" ДП.

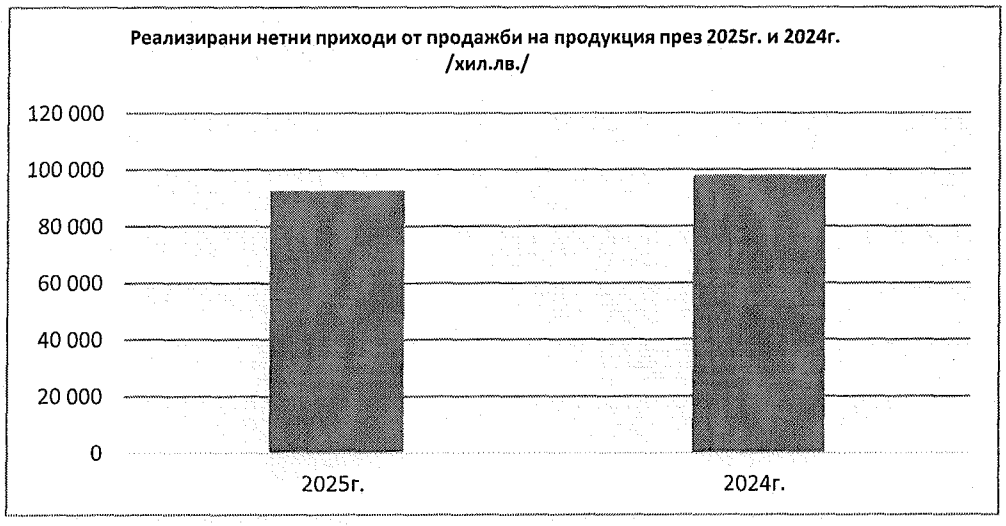
Таблица 1

Структура на нетните приходи от продажби на ЮЦДП	2025г. /хил.лв./	Процент %	2024г. /хил.лв./	Процент %
Продажба на продукция				
Готова продукция – дърводобив	65 000	69,49%	66 447	67,02%
Готова продукция - продажба на корен	24 518	26,21%	28 904	29,15%
Разсадници	432	0,46%	316	0,32%
Селско стопанство	6	0,01%	104	0,10%
Приходи от странична дейност	80	0,09%	76	0,08%
Организиран ловен туризъм ОЛТ	2 321	2,48%	2 171	2,19%
Алтернативен туризъм	118	0,13%	21	0,02%
ОБЩО ПРОДАЖБА НА ПРОДУКЦИЯ	**92 475**	**98,87%**	**98 039**	**98,88%**
Услуги				
Други услуги	1013	1,08%	1 084	1,09%
ОБЩО ПРОДАЖБА НА УСЛУГИ	**1013**	**1,08%**	**1 084**	**1,09%**
ПРОДАЖБА НА СТОКИ	48	0,05%	27	0,03%
НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБИ	**93 536**	**100,00%**	**99 150**	**100,00%**

През 2025 година относителния дял на реализираните приходи от Готова продукция – дърводобив от общо всички нетни приходи от продажба – 69,49% /за 2024 година - 67,02%/, а реализираните приходи от Готова продукция – продажба на корен - 26,21% /за 2024 година - 29,15%/.

В следващата диаграма е направена съпоставка на реализираните нетни приходи от продажба на продукция през 2025г. и 2024г.

Диаграма 1.1.

Реализираните Общо Други приходи през 2025г. са в размер на 10 119 хил.лв. в т.ч. 7 167 хил.лв. - приходи от финансирания.

Промените в запасите от готова продукция и незавършено производство са в посока увеличение в размер на 424 хил.лв.

Отчетените разходи за придобиване на активи по стопански начин през 2025 година са в размер на 16 480 хил.лв. /през предходната година са възлизали на 37 853 хил.лв./

Отчетените финансови приходи са в размер 188 хил.лв. и се формират от лихви от инвестирането на свободните средства на Предприятието.

Отчетените общо разходи за периода 2025 година от „Южноцентрално държавно предприятие" ДП в размер 122 343 хил.лв., което представлява 104,5% изпълнение на годишния разчет на разходите. Отчетените разходи за оперативна дейност в размер 122 150 хил.лв. /предходната 2024 година са възлизали на 144 146 хил.лв./

Структурата на разходите за оперативна дейност на ЮЦДП през 2025г. и 2024г. е представена в Таблица 2

Таблица 2

Структура на разходите за оперативна дейност на ЮЦДП	01.01.2025г.- 31.12.2025г.		01.01.2024г.- 31.12.2024г.	
	Стойност /хил. лв./	Процент %	Стойност /хил. лв./	Процент %
Разходи за суровини и материали	7 438	6,1%	7 178	5,0%
Разходи за външни услуги	37 115	30,4%	65 029	45,1%
в т.ч. за отчисл. Фонд „Инвестиции в горите"	1 708	1,4%	5 093	3,5%
Разходи за възнаграждения и осигуровки	64 008	52,4%	58 833	40,8%
Разходи за амортизация	8 257	6,8%	7 566	5,2%
Други разходи	5 332	4,4%	5 540	3,8%
Общо Разходи за оперативна дейност	**122 150**	**100,0%**	**144 146**	**100,0%**

Отчетените разходи за материали и суровини са в размер на 7 438 хил.лв. /6,1%/ в т.ч. 3 144 хил.лв. - разходи за енергийни материали, 1 083 хил.лв. разходи за резервни части и окомплектовка, 761 хил.лв. - разходи за униформено представително облекло, 43 хил.лв. - разходи за вода и 2 407 хил.лв. – други разходи. Отчетените разходите за амортизации на нетекущи активи възлизат на 8 257 хил.лв. като представляват 6,8% от разходите за

оперативна дейност. От тях най-голям дял заемат отчетените разходи за амортизация на съоръжения - 2 962 хил.лв., амортизация на транспортни средства – 1 901 хил.лв., амортизация на машини и оборудване – 1 751 хил.лв., амортизация на сгради – 924 хил.лв. Разходите за амортизация на нематериални активи възлизат на 497 хил.лв. в т.ч. 445 хил.лв. – амортизация на ЛУП.

Отчетените разходи за външни услуги през годината са в размер на 37 115 хил.лв. Начислените средства през 2025 година за фонд "Инвестиции в горите", формирани като част от продажната цена на дървесината съгласно чл.179, ал.1 от Закона за горите и недървесните горски продукти, добивани от горските територии – държавна собственост, определена с Постановление от Министерски съвет са в размер на 1 708 хил.лв. Отчетените разходи по договори с фирми, наети да извършват сеч и извоз на дървесина - 13 368 хил.лв.

Отчетените разходи за лесокултурни мероприятия по Оперативна програма „Околна Среда" в размер на 226 хил.лв.

Отчетените разходи за извършване на текущ ремонт на сгради, машини и съоръжения възлизат на 936 хил.лв. Разходи за придобиване на дълготрайни активи са в размер на 16 414 хил.лв. и заемат най-голям дял 44,2% от общо разходите за външни услуги. Разходите за организиран ловен туризъм възлизат на 555 хил.лв. Разходите за извършени лесокултурни мероприятия са в размер на 1 161 хил.лв.

В таблица е направена разшифровка и съпоставка на разходите за външни услуги, както и техния относителен дял през разглежданите години.

Таблица 3

Структура на разходите за външни услуги на ЮЦДП	2025г. /хил. лв./	Процент %	2024г. /хил. лв./	Процент %
Сеч и извоз	13 368	36,02%	14 972	23,02%
Текущ ремонт на дълготрайни активи	936	2,52%	1 529	2,35%
Разходи за придобиване на дълготрайни активи	16 414	44,22%	37 840	58,19%
Абонаменти	350	0,94%	358	0,55%
Застраховки	670	1,81%	713	1,10%
Далекосъобщителни и пощенски услуги	441	1,19%	256	0,39%
Лесокултурни мероприятия	1161	3,13%	571	0,88%
Организиран ловен туризъм	555	1,50%	1218	1,87%
Ловно-стопански мероприятия	90	0,24%	110	0,17%
Лесокултурни мероприятия от фонд „ИГ"	0	0,00%	1040	1,60%
Лесокултурни мероприятия по ОПОС	226	0,61%	13	0,02%
Отчисления за фонд "Инвестиции в горите"	1 708	4,60%	5 093	7,83%
Други разходи за външни услуги	1 196	3,22%	1 316	2,02%
ОБЩО	**37 115**	**100,00%**	**65 029**	**100,00%**

Разходите за персонала - възнаграждения и осигуровки възлизат на 64 008 хил.лв. и представляват 52,4% от разходите за оперативна дейност. От тях разходите за възнаграждения са в размер на 53 410 хил.лв., разходите за осигуровки – 10 598 хил.лв. През 2025г. не са изплащани допълнителни средства на служителите на териториалните поделения и Централно управление към ЮЦДП съгласно Наредба № 22/14.12.2012г. Увеличението на работните заплати на служителите на предприятието, считано от 01.07.2025г. е извършеното във връзка със сключено споразумение между Директорите на шестте горски държавни предприятия към Министерство на земеделието и храните и двете федерации към "КНСБ" и КТ "Подкрепа".

Средната работна заплата към 31.12.2025г. на щатния персонал на Предприятието е 2 294 лв., формирана след прилагане на Наредба № 22/14.12.2012г. /включително възнагражденията на Директора, членовете на Управителния съвет и работници/.

Работните заплати в ДГС/ДЛС и ЦУ на ЮЦДП се определят в съответствие с гореописаната Наредба за условията и реда за определяне на средствата за работна заплата в държавните предприятия по чл. 163 от Закона за горите и в техните териториални поделения, БКТД, КТД.

Средносписъчният състав на персонала през 2025 година е 1 904 човека, в т.ч. 480 жени /без лицата в отпуск по майчинство/.

Структура на персонала по категории през 2025 година	**Общо средносписъчен брой**	**в т.ч. жени**
1. Клас 1: Ръководители	116	14
2. Клас 2: Специалисти	374	149
3. Клас 3: Техници и приложни специалисти	282	72
4. Клас 4: Помощен административен персонал	113	100
5. Клас 5: Персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната	528	30
6. Клас 6: Квалифицирани работници в селското, горското, ловното и рибното стопанство	48	2
7. Клас 7: Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии	23	0
8. Клас 8: Машинни оператори и монтажници	124	2
9. Клас 9: Професии, неизискващи специална квалификация	296	111
Общо	**1904**	**480**

По перото Други разходи са отчетени 5 332 хил.лв. и включват както следва:

Таблица 4

Други разходи	**2025г. /хил. лв./**	**2024г. /хил. лв./**
Социални разходи	4 042	3 740
Разходи за командировки	151	205
Други разходи	1 107	1 470
Балансова стойност на продадени активи	32	125
Общо	**5 332**	**5 540**

Отчетените финансови разходи възлизат на 193 хил.лв. и включват разходи за банкови такси и разходи за лихви.

Отчетеният финансов резултат от „Южноцентрално държавно предприятие" ДП, гр.Смолян за 2025г. е загуба в размер на 1 596 хил.лв. /отчетен финансов резултат за 2024г. е печалба в размер на 1 298 хил.лв./.

В Таблица 5 са показани отчетените финансови данни от ЮЦДП и са изчислени коефициент на ефективност на база общо разходи, коефициент на задлъжнялост и коефициент на ликвидност за 2025 година и 2024 година.

Коефициентите са изчислени на база Методика за оценка на изпълнението на Бизнес програми на публични предприятия приета с Постановление №309 от 15.12.2023г. съгласно чл.17 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия.

Таблица 5

ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ. КОЕФИЦИЕНТИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ, РЕНТАБИЛНОСТ, ЗАДЛЪЖНЯЛОСТ И ЛИКВИДНОСТ	2025г. /хил.лв./	2024г. /хил.лв./
1. Общо Приходи	120 747	145 882
2. Общо Разходи	122 343	144 330
Коефициент на ефективност на общо разходи / р.1/р.2 /	**0,9870**	**1,0108**
3. Финансов резултат	-1 596	1 298
4. Собствен капитал /СК/	43 830	46 576
5. Пасиви /Общо пасиви минус собствен капитал/	148 292	150 988
Коефициент на задлъжнялост / р.5/р.4 /	**3,3833**	**3,2418**
6. Краткотрайни /текущи/ активи	34 408	42 068
7. Краткосрочни /текущи/ пасиви	20 572	18 627
Коефициент на обща ликвидност / р.6/р.7 /	**1,6726**	**2,2584**

Коефициента на ефективност на разходите

Коефициента на ефективност на разходите през 2025г. - 0,9870
Коефициента на ефективност на разходите през 2024г. - 1,0108

Коефициента на ефективност на разходите представлява съотношение между приходите и разходите и дава информация колко приходи се реализират на един лев вложен разход. Отчетеният по-нисък коефициент на ефективност на разходите, респективно отчетеният по-нисък марж на печалбата е резултат от намалението на отчетените приходи от реализирана дървесина през година.

Коефициент на задлъжнялост

Коефициент на задлъжнялост през 2025г. – 3,3833
Коефициент на задлъжнялост през 2024г. – 3,2418
Коефициента на задлъжнялост представлява съотношение между пасиви и собствен капитал. Пасивите представляват разликата между сумата на пасива в Баланса на предприятието и собствения капитал.

Коефициент на обща ликвиднст

Коефициента за обща ликвидност през 2025г. - 1,6726
Коефициента за обща ликвидност през 2024г. - 2,2584

Коефициента на обща ликвидност представлява възможността на предприятието във всеки един момент да посреща текущите си задължения. Изчислява се като съотношение на текущи активи и текущи задължения.

В Предприятието се осъществява необходимия контрол за ефективно управление на активите и пасивите, осигурена е постоянна и навременна платежоспособност в търговските отношения с доставчици, както и събираемост на вземанията от клиенти.

Общата сума на активите (пасивите) на „Южноцентрално държавно предприятие", гр.Смолян към 31.12.2025г. е 192 122 хил.лв. (към 31.12.2024г. са били 197 564 хил.лв.).

В следващата таблица е представена структурата на собствения капитал и структурата на активите в Баланса на „Южноцентрално държавно предприятие", гр.Смолян.

Таблица 6

БАЛАНС НА ЮЦДП	2025г.		2024г.	
	Стойност /хил.лв./	Процент %	Стойност /хил.лв./	Процент %
I. Структура на Собствения капитал				
1.1 Основен капитал	23 730	54,1%	23 730	50,9%
1.2 Резерви	21 696	49,5%	21 548	46,3%
1.3 Резултат от предходни периоди	0	0,0%	0	0,0%
1.4 Резултат от текущия период	-1 596	-3,6%	1 298	2,8%
Общо	**43 830**	**100%**	**46 576**	**100%**
II. Структура на Активите				
2.1 Дълготрайни активи	157 010	81,7%	154 782	78,3%
2.2 Краткотрайни активи	34 408	17,9%	42 068	21,3%
2.3 Разходи за бъдещи периоди	704	0,4%	714	0,4%
Общо	**192 122**	**100,00%**	**197 564**	**100,00%**
III. Структура на Дълготрайните материалните активи				
3.1 Земи	7 420	6,7%	7 408	8,4%
3.2 Сгради и конструкции	20 315	18,2%	20 891	23,8%
3.3 Машини и оборудване	3 703	3,3%	4 837	5,5%
3.4 Съоръжения	75 589	67,8%	48 768	55,6%
3.5 Транспортни средства	3 709	3,3%	5 083	5,8%
3.6 Компютърно оборудване	4	0,0%	35	0,0%
3.7 Офис оборудване	113	0,1%	153	0,2%
3.8 Други ДМА	353	0,3%	317	0,4%
3.9 Произведения на изкуството	293	0,3%	293	0,3%
Общо	**111 499**	**100%**	**87 785**	**100%**
Дългосрочни финансови активи				
Дългосрочни инвестиции /инвестиционни имоти/	889	7,1%	946	10,0%
Други Дългосрочни финансови активи /заеми/	11 572	92,9%	14 071	148,3%
Общо	**12 461**	**100%**	**15 017**	**158%**
IV. Структура на Нематериалните дълготрайни активи				
4.1 ЛУП	2 071	93,6%	2 095	93,1%
4.2 Програмни продукти	2	0,1%	3	0,1%
4.3 Други НА	139	6,3%	153	6,8%
Общо	**2 212**	**100%**	**2 251**	**100%**
V. Структура на Текущите активи				
5.1 Материални запаси в т.ч. Биологични активи	4 316	12,5%	4 010	9,5%
5.2 Търговски вземания	96	0,3%	211	0,5%
5.3 Други текущи вземания	6 049	17,6%	3 676	8,7%
5.4 Парични средства и парични еквиваленти	23 947	69,6%	34 171	81,2%
Общо	**34 408**	**100%**	**42 068**	**100%**

Общо Нетекущите активи на Предприятието възлизат на 157 010 хил.лв. или 81,7% от стойността на всички активи. /в края на 2024г. са възлизали на 154 782 хил.лв. /78,3%//. Балансовата стойност на притежаваните ДМА възлизат на 111 499 хил.лв. и представляват 58,0% от стойността на всички активи /в края на 2024г. са възлизат на 87 785 хил.лв./. Към края на 2025г. балансовата стойност на сградите е 20 315 хил.лв. /към 31.12.2024г. са възлизали на 20 891 хил.лв./, стойността на земите е 7 420 хил.лв. /към 31.12.2023г. - 7 408 хил.лв./. Съоръженията възлизат на 75 589 хил.лв., /към 31.12.2024г. са възлизали на 48 768 хил.лв., балансовата стойност на транспортните средства възлиза на 3 709 хил.лв., /към 31.12.2024г. - 5 083 хил.лв. Балансовата стойност на машини и оборудване възлиза на 3 703 хил.лв., към 31.12.2024г. - 4 837 хил.лв./

Балансовата стойност на инвестиционните имоти възлиза на 889 хил.лв. в т.ч. земи- 206 хил.лв. и сгради -683 хил.лв. /в края на 2024г. инвестиционните имоти са възлизали на 946 хил.лв./. Приходите от наем от инвестиционни имоти за 2025г. са в размер на 97 хил.лв. /наем на земи – 39 хил.лв. и наем на сгради- 58 хил.лв./

През 2025г. придобитите Дълготрайни материални активи по видове са както следва:

- Земя – 127 хил.лв. в т.ч. 86 хил.лв.-инвестиционни имоти;
- Сгради – 440 хил.лв.;
- Транспортни средства – 527 хил.лв.;
- Съоръжения – 29 792 хил.лв.;
- Машини и оборудване – 617 хил.лв.;
- Други ДМА – 138 хил.лв.

ОБЩО Придобити ДМА – 31 555 хил.лв.

Придобитите активи са в рамките на заложените в инвестиционната програма по Финансов план за 2025 година.

Отчетната стойност на напълно амортизираните материални активи в употреба е 28 791 хил.лв. Придобитите нематериални активи през 2025г. възлизат на 458 хил.лв., от които 421 хил.лв. представляват приключени лесоустройствени проекти. В края на годината нематериални активи възлизат на 2 212 хил.лв., от които 2 071 хил.лв. са лесоустройствени проекти, 2 хил.лв. – програмни продукти и 139 хил.лв. – други нематериални активи. Отчетна стойност на напълно амортизираните нематериални активи в употреба – 1 214 хил.лв.

В края на годината стойността на предоставени аванси и дълготрайни активи в процес на изграждане възлиза на 30 838 хил.лв. /след начислена обезценка в размер на 172 хил.лв./, разпределени по видове активи както следва:

- Горски пътища – 27 574 хил.лв.;
- Ремонт и строителство на сгради – 926 хил.лв.;
- Съоръжения –267 хил.лв.;
- ЛУП - 1064 хил.лв.
- Предоставени аванси за горски пътища – 1 007 хил.лв.

ОБЩО – 30 838 хил.лв.

Балансовата стойност на заприходените ДМА и ДНА, в т.ч. инвестиционни имоти възлиза общо на 114 600 хил.лв. и представляват 59,7% от общата сума на активите /към 31.12.2024г. са възлизали на 90 982 хил.лв. или 46,0% от общата сума на активите/.

Дългосрочните финансови активи към 31.12.2025г. възлизат на 12 461 хил.лв. както следва:

- Дългосрочни инвестиции /инвестиционни имоти/ - 889 хил.лв.;
- Предоставен заем със средства от фонд "Инвестиции в горите" на ЮЦДП на Югозападно държавно предприятие-гр.Благоевград – за 8 000 хил.лв., срок на погасяване 2027г., обезпечен със Запис на заповед;
- Предоставен заем на Земинвест ЕАД - 572 хил.лв., срок на погасяване 2027г., обезпечен със договорна ипотека;
- Предоставен заем със средства от фонд "Инвестиции в горите" на ЮЦДП на Югоизточно държавно предприятие-гр.Сливен– 3 000 хил.лв., срок на погасяване 2030г., обезпечен със - Запис на заповед/

ОБЩО Дългосрочните финансови активи – 12 461 хил.лв.

Отпуснатият заем на Югозападно държавно предприятие-гр.Благоевград в размер на 5 000 хил.лв. и на Напоителни системи ЕАД в размер на 499 хил.лв. са рекласифицирани като краткосрочни, тъй като съгласно договорите за заем следва да бъдат погасени през 2026 г. и са отнесени в Други текущи вземания.

Общият размер на текущите активи на „Южноцентрално държавно предприятие" ДП възлиза на 34 408 хил.лв. и представлява 17,9% от стойността на всички притежавани активи от Предприятието. Размера на материалните запаси е 4 316 хил.лв., от които готова продукция – 1 344 хил.лв., незавършено производство – 1 800 хил.лв., материали и суровини -1 164 хил.лв. и стоки - 8 хил.лв. Краткосрочните търговски вземания от клиенти и доставчици по аванси са на стойност от 96 хил.лв.

Общо наличните парични средства в банка и каса към 31.12.2025г. са в размер 23 947 хил.лв., както следва:

- по разплащателни сметки в лева – 23 014 хил.лв.
  в т.ч. 13 192 хил.лв. гаранции
- по разплащателни сметки в евро –701 хил. лв.
- депозитни сметки в лева – 231 хил.лв;
- в касата - 1 хил.лв.

ОБЩО Наличните парични средства – 23 947 хил.лв.

Притежаваният собствен капитал от Предприятието е в размер на 43 830 хил.лв. и представлява 22,8% от сумата на всички пасиви. Основния капитал е в размер на 23 730 хил.лв. (12,4%) от сумата на пасивите. Размера на натрупаните резерви съгласно чл.180, ал.1 и ал.2 от Закона за горите е 21 696 хил.лв. в т.ч. фонд "Резервен" - 14 875 хил.лв. и допълнителни резерви - 6 821 хил.лв.

Предприятието разпределя част от положителния си финансов резултат в полза на държавния бюджет, съгласно изисквания на Закона за държавния бюджет за съответната година. През 2025г. отчисленията в полза на държавния бюджет са в размер на 1 168 хил.лв. През 2024г. отчисленията в полза на държавния бюджет в размер на 2 256 хил.лв.

Общият размер на текущите пасиви е 20 572 хил.лв. и представлява 10,7% от общата сума на пасивите. Търговските задължения възлизат на 3 477 хил.лв., от които 1 895 хил.лв. са задължения към доставчици, останалите 1 582 хил.лв. са задължения към клиенти по получени аванси (към 31.12.2024г. търговските задължения общо са били в размер на 2 339 хил.лв.). Задълженията към персонала (в т.ч. задължения за осигурителни вноски и задължения за отпуски) възлизат общо на 2 772 хил.лв. (към 31.12.2024г. са възлизали на 2 459 хил.лв.).

Данъчните задълженията са в размер 817 хил.лв. (към 31.12.2024г. са възлизали на 105 хил.лв.). Задълженията по гаранции са в размер 13 192 хил.лв. (към 31.12.2024г. са били в размер на 12 262 хил.лв.).

Таблица 7

Финансирания	**31.12.2025г. /хил.лв./**	**31.12.2024г. /хил.лв./**
Фонд „Инвестиции в горите"	627	9 363
Предоставен заем на ЮЗДП ДП за сметка на Фонд „Инвестиции в горите"	13 000	13 000
Предоставен заем на ЮИДП ДП за сметка на Фонд „Инвестиции в горите"	3 000	3 000
Финансиране за компенсационно залесяване	3 809	4 050
Финансиране за нетекущи активи	100 778	95 830
Финансиране на дейности по програма	1 316	2 004
Общо финансиране	**122 530**	**127 247**

Наличните средства във фонд "Инвестиции в горите" към 31.12.2025г. са в размер на – 627 хил.лв. и са остатък от направените отчисленията през 2025 година.

През годината са изразходвани 10 443 хил.лв. средства от фонд "Инвестиции в горите".

III.РЕАЛИЗАЦИЯ НА ДЪРВЕСИНА ЗА ПЕРИОДА 01.01.2025г.-31.12.2025г. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЛЕСОКУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ, ЛОВНО И РИБНОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ

1.Реализация на дървесина

Ползване на дървесина

Средногодишното ползване на дървесина от държавните горски територии предвидено по горскостопанските планове (ЛУП) на стопанствата към "Южноцентрално държавно предприятие" е 1 073 569 куб.м., което е 45 % от годишния прираст. Съгласно финансовия план на ЮЦДП, гр. Смолян през 2025 г. е предвидено ползване на дървесина в размер на: 1 099 370 куб. м. или 46 % от средногодишния прираст и 102 % от предвиденото средногодишно ползване.

Общото количество на реализираната дървесина към 31.12.2025 година е в размер на 838 833 куб.м. и представлява 76,3 % от предвиденото ползване за 2025 г. Стойността на реализираната дървесина е в размер на 89 681 хил. лева.

С най-добро изпълнение на плана за реализация на дървесина към 31.12.2025 г. са следните териториални поделения: ДГС Хисар – 150,6 %, ДГС Триград – 134,6 %, ДЛС Широка поляна – 120,6 %, ДГС Ракитово – 110,1% и ДЛС Борово – 108,6 %.

С най-ниско изпълнение на плана за реализация на дървесина към 31.12.2025 г. са: ДЛС Кричим – 12,6 %, ДГС Клисура – 26,5 %, ДГС Момчилград – 27,5 %, ДЛС Женда – 31,2 %, ДГС Пазарджик – 41,4 % и ДГС Кирково – 46,6 %.

Продажба на стояща дървесина: Към края на 2025 година са продадени общо: 394265 куб.м. на корен (47,0% от общата реализация), на обща стойност: 25 810 хил. лева. От тях 81 387 куб.м. на стойност: 1 327 хил. лв. са по ценоразпис на физически лица за лична употреба. Средната отчетна цена при продажбите на корен без продажбите на физически лица е 78,25 лв./куб.м. при 87,31 лв./куб.м. за 2024 година.

Добив на дървесина: До временен склад към 31.12.2025 година са добити общо: 426 176 куб.м. на обща стойност: 16 795 хил. лв. Средният разход за добив на 1 куб.м. дървесина към 31.12.2025 г. е 39,22 лв./куб.м. при разход от 40,92 лв./куб.м. за 2024г. Със собствени работници са добити общо: 77 108 куб.м. на стойност: 3 496 хил. лева (среден разход: 45,34 лв./куб.м.)

Продажба на дървесина от склад: Към края на 2025 година от склад са реализирани общо: 426 891 куб.м. дървесина на обща стойност: 63 000 хил. лв. От тях 11793 куб.м. (2,8%) на публично оповестени търгове, 284 781 куб.м. (66,7%) – чрез електронни търгове и 130 317 куб.м. (30,5%) по ценоразпис.

Средната продажна цена на продадената от временен склад дървесина към 31.12.2025 г. е 147,58 лв./куб.м. при 150,54 лв./куб.м. за 2024 година.

По чл.193 от ЗГ към 31.12.2025 г. са реализирани общо: 15 300 куб.м., а по **чл.116б от Закона за горите** – 2 377куб.м.

Наличната на склад добита дървесина към 31.12.2025г. е 24 990 куб.м.

През 2025 г. са осигурени близо 231 хиляди пространствени кубични метра дърва за огрев, с които са снабдени близо 30 хиляди домакинства. През 2025 г., служителите

назначени за опазване на горските територии, в обхвата на Южноцентрално държавно предприятие, гр. Смолян са извършили 80 089 бр. проверки. Предприятието стопанисва територии с обща площ 869 910 ха, като държавните горски територии заемат 715 455 ха, или 82,24 % на сто. Проверките са насочени основно към дейностите в горите, като основен приоритет е контролът при добива на дървесина и недървесни горски продукти. През 2025 г. са извършени 24 282 бр. проверки в обекти за добив на дървесина, основно в насаждения над 80 годишна възраст. Ежедневно се извършват проверки по транспортирането на дървесина, като през изминалата година са проверени 16 156 броя транспортни средства. Редовно са извършвани проверки при провеждането на групов и индивидуален лов, като проверените, за 2025 г., ловци са 29 241 броя. Във връзка с проверките, при констатиране на нарушения са съставени 166 бр. актове за установяване на административни нарушения, от които 162 бр. по Закона за горите и 4 бр. по Закона за лова и опазване на дивеча.

За изминалата 2025 г. служители на териториалните поделения на предприятието са издали 10 980 броя позволителни за сеч, както и 93 425 броя електронни превозни билети за експедиция на дървесина.

През 2025 г. Южноцентрално държавно предприятие, град Смолян, е издало 723 броя позволителни за ползване на недървесни горски продукти - диворастящи гъби и плодове, на лицата добиващи ги като стопанска дейност.

Направен е текущ ремонт на 3 378 км. горски пътища, на стойност 2 954 хил.лв. За осигуряване на достъп до дърводобивни обекти за 2 355 км. са разходвани 1 560 хил.лв. Направените разходи за експедиция на дървесина са в размер на 258 хил.лв.

2.Лесокултурни дейности, защита и опазване на горските територии

Лесокултурни и ловностопански дейности, защита и опазване на горските територии

Залесяване – към края на месец декември 2025г. са залесени 744 дка или 69 % от предвидените за годината 1082 дка. Отчетеният среден разход за залесяване на 1 дка площ е 272 лв./дка при предвидени 336,17 лв./дка по финансов план. По-ниският разход на единица площ се дължи на реално извършените и отчетени дейности, извършено залесяване със сезонни работници и намалението на проведените процедури.

Почвоподготовка – при годишен разчет 1 285 дка, към края на м. декември 2025г. са отчетени 764 дка почвоподготовка или изпълнението с 59 %. Достигнатият среден разход за 1 дка е 233 лв., при първоначално предвидени 364 лв. По-ниският разход на единица площ се дължи на реално извършените и отчетени дейности и извършена почвоподготовка със сезонни работници и собствена техника.

Отглеждане на култури – през 2025г. е предвидено да бъдат отгледани 10 728 дка горски култури, към края на четвърто тримесечие са отчетени 8 494 дка отглеждане на горски култури или изпълнението е 79%. Достигнатият среден разход за 1 дка е 99 лв., при първоначално предвидени 125 лв. По-ниският разход на единица площ се дължи на реално извършените и отчетени дейности и намалението на проведените процедури.

Попълване на култури – към края на месец декември са попълнени 1 011 дка – 115 % изпълнение на мероприятието попълване на култури, при разчет 881 дка. Достигнатата средната цена на 1 дка е 236 лв., при заложена по финансов план – 367 лв. По-ниският разход на единица площ се дължи на реално извършените и отчетени дейности.

Горски разсадници – за дейности в горските разсадници през 2025г. са предвидени средства в размер на 1111 хил.лв., към края на м. декември изразходваните средства са 760 хил.лв. или 68 %. В горските разсадници се извършват необходимите мероприятия по зазимяване на посеви, вкоренилища и школи.

Лесоинженерите на ЮЦДП използват италианския опит в отглеждането на тополови култури и на територията на стопанствата на предприятието. В ДГС Пазарджик успешно са отгледани маточници от три нови хибридни вида тополи, доставени от Италия.

Стопанисване

Отгледни сечи до 40 години – Отглеждане на млади насаждения без материален добив е предвидено да се извърши върху площ от 2787 дка, като към края на месец декември изпълнението в натурално изражение е 2723 дка или 98 %. Отчетеният среден разход на дка е 113 лв. при предвиден 174 лв./дка.

Подпомагане на естественото възобновяване – предвидено е да се изведе върху площ от 6017 дка, към края на четвърто тримесечие изпълнението е 78 % или 4697 дка. Отчетеният среден разход на дка е 48 лв. при предвиден 66 лв./дка. По-ниският разход на единица площ 48 лв./дка се дължи на реално извършените и отчетени дейности, извършено подпомагане със сезонни работници.

Маркиране – по финансов план за 2025 година е предвидено да бъдат маркирани 1 253 522 куб.м. дървесина, до края на м.декември са маркирани 1 199 355 куб.м. стояща маса или 96%. Достигнат среден разход 0,66 лв/ куб.м., при предвидени 1,03 лв/ куб.м.

Кастрене – предвидено е да се извърши върху площ от 1636 дка. До края на м.декември изпълнението на дейността е 1123 дка или 69 %. Отчетеният среден разход на дка е 70 лв. при предвиден 75 лв./дка. По-ниският разход се дължи на реалното изпълнение и намалението на проведените процедури.

Изораване – при предвиден разчет за 2025г. - 114 дка, към четвърто тримесечие изпълнението е 38 дка или 33 %.

Защита от болести и вредители и др. повреди – от началото на годината изразходени средства за дейности по защита от болести и вредители са 176,7 хил.лв., при разчетени за 2025г. – 185,1 хил.лв. – 95 % изпълнение. През месец септември и октомври в териториалните поделения се извърши въздушно пръскане срещу борова процесионка.

За предотвратяване на опасността от увеличаване на площите от масово нападение на болести и вредители, от страна на горските стопанства се извършва постоянен лесопатичен мониторинг за промени в състоянието им. В горски райони, които са нападнати от кокояд, лесовъдите от ЮЦДП поставят феромонови уловки за борба с този вредител.

Защита на горските територии от пожари – изразходваните средства за изпълнение на предвидените противопожарни мероприятия към края на м. декември 2025г. са 356,8 хил.лв. при предвидени 754,9 хил.лв. Възникналите да края на м.декември 2025 година горски пожари са 81 бр. с обща площ 2453 дка (от които 344 дка върхови пожари), в т.ч. 2270 дка в горски територии – държавна собственост.

Площите, освободени след проведени санитарни или принудителни сечи с интензивност 100 %, върху които до края на м.декември 2025г. са извършени почвоподготовка, залесяване, естествено подпомагане и осветление са:

ДГП	Почвоподготовка	Залесяване на горски култури	Подпомагане на естественото възобновяване	Осветление
	дка			
ЮЦДП	**370**	**417,5**	**327**	**236,3**

През 2025 година за обезпечаване на дейността „Защита на горските територии от пожари" са предвидени финансови средства от стопанската дейност на предприятието в размер на 755 хил.лв. За гасене на горски пожари са планирани 56 хил.лв., пожаронаблюдатели – 191 хил.лв., направа и поддържане на бариерни прегради,

лесокултурни прегради и минирализовани ивици – общо 319 хил.лв. и други дейности (пожаронаблюдателни кули, дооборудване на ПП депа, закупуване на предпазни средства, защитни облекла и табели) – 189 хил.лв. През 2025 г. година са били назначени 7 броя пожаронаблюдатели.

Към 31.12.2025 година са изразходвани 357 хил.лв., както следва:

-направа и поддържане на бариерни прегради, лесокултурни прегради и минирализовани ивици – общо 240 хил.лв.;
-за пожаронаблюдатели – 50 хил.лв.;
-оборудване на противопожарни депа – 29 хил.лв.;
-други дейности (гасене на горски пожари и други) – 38 хил.лв..

При необходимост и недостиг от човешки ресурси в случай на по-мащабни горски пожари в дадено териториално поделение от обхвата на държавното предприятие се търси помощ от съседни стопанства.

Във всички териториални поделения на предприятието са закупени и доставени противопожарни средства за гасене на горски пожари, както и лични предпазни средства и защитни облекла. Специализираните екипи, които са с недостатъчен брой защитни облекла и ръчни инструменти за гасене, са предвидили средства във Финансовите си планове.

Горските пожари, възникнали на територията на ЮЦДП през 2025 г са 81 на брой, със засегната площ от 2 453 дка., като от тях върхови са 344 дка.

Причината за възникването на 41 % от горските пожари е човешката небрежност при боравене с открит огън.

За превенция на пожари са направени и се поддържат 237 504 хиляди линейни метра минерализовани ивици и 90 340 хиляди линейни метра лесокултурни прегради.

За териториалните поделения на ЮЦДП са закупени 5 модерни дрона, които се използват за наблюдение и при пожари дават възможност да се придобие най-ясна представа за мястото и засегнатите от пламъците горски площи.

В 36-те поделения на предприятието са създадени специализирани екипи, с включени над 528 служители и работници, обучени да реагират и да се справят с горски пожари. Това представлява около една четврт от общия брой на всички служители в предприятието.
През 2025 година се закупиха 5 броя нови противопожарни високопроходими коли, с които общия брой високопроходими автомобили, снабдени със системи за пожарогасене стана 37 броя. Изградени и оборудвани са 121 противопожарни депа, оборудвани с необходимата техника и инструменти за гасене на горски пожари.

Ежегодно в началото на месец февруари, ГД ПБЗН и ИАГ разработват и утвърждават план за взаимодействие между двете институции. Плана включва извършване на съвместни проверки в териториалните поделения на действията, мерките и мероприятията, както и спазване на изискванията за защита на горските територии от пожари. Проверките се извършват през месец март, непосредствено преди началото на пожароопасния сезон и на тях се обръща внимание на:

- изпълнението на мерките и мероприятията за защита на горските територии от пожари през предходната година и предвидените за текущата;
- организацията, създадена в горските и ловни стопанства за защита на горските територии от пожари и тяхното гасене – изграждане на специализирани групи за гасене на пожари, осигурени лични предпазни средства и защитни облекла, осигурени машини, транспортни средства, инвентар в противопожарните депа и др.;
- редът за взаимодействие, установен с представители на изпълнителната власт – кметства, общини и областни администрации, както и сформирането на доброволни формирования;

- създадена организация, относно превантивната дейност сред обществеността и медиите;
- проведените обучения и инструктажи за действия при гасене на пожари през предходната година и създадената организация за провеждане на такива през настоящата.

Всяка проверка завършва с констативен протокол от комисия в състав: представители на ИАГ (РДГ), ГД ПБЗН (РС ПБЗН) и ДП и в присъствието на директора на съответното ДГС/ДЛС или упълномощен негов служител.

Странични дейности

Общо издадените позволителни от ЮЦДП, гр. Смолян за ползване на недървесни горски продукти – диворастящи гъби и плодове /извън списъка за лечебни растения по Закона за лечебните растения/ на физически лица, съгласно чл. 120, ал. 6 от Закона за горите от началото на годината до 31.12.2025 г. са 723 броя, като получените приходи от тях са общо 21 690 лв. (двадесет и една хиляди шестстотин и деветдесет лева) без ДДС.

Относно оценка на икономическия ефект от промяната на ползването на диворастящи гъби и плодове по реда на чл. 120, ал. 6 и 7 от ЗГ за 2025 г., може да се каже следното:

През 2024 г. издадените позволителни от ЮЦДП, гр. Смолян за ползване на недървесни горски продукти – диворастящи гъби и плодове /извън списъка за лечебни растения по Закона за лечебните растения/ на физически лица, съгласно чл. 120, ал. 6 от Закона за горите са 1 070 броя, като получените приходи от тях са общо 32 хил. лв. без ДДС.

Във връзка с гореизложеното и предвид факта, че целта на промяната по чл. 120 от Закона за горите, инициирана от Министерство на финансите, в сила от 01.01.2024 г. е повишаване на приходите по цялата верига на доставка - от гората до крайния потребител, както и увеличаване на постъпленията в бюджета под формата на осигурителни вноски и алтернативен данък, считаме, че е постигнат положителен икономически ефект.

Същевременно, въпреки концентрацията на административната тежест в ДП, създадената към момента организация на работа в ЮЦДП, гр. Смолян и неговите териториални поделения по отношение на приема на заявления и издаване на позволителни за ползване на недървесни горски продукти – диворастящи гъби и плодове /извън списъка за лечебни растения по Закона за лечебните растения/ - е в улеснение на ползвателите.

Подаването на заявление и получаване на готовото позволително става освен на място в ЦУ или ТП ДЛС/ДГС и по електронен път, като без значение от моментната натовареност на служителите и броя на подадените заявления, позволителните се издават и връчват на заявителя по избрания от него начин, в срок не по-дълъг от 3 работни дни.

3.Ловно и рибностопански дейности за 2025г.

На териториалния обхват на „Южноцентрално държавно предприятие" ДП функционират 8 държавни ловни стопанства, всяко едно от които е уникално със своята природа и диви животни. Преобладаващите видове дивеч са: благороден елен, елен лопатар, муфлон, дива коза, дива свиня, сърна, глухар, фазан, вълк, лисица, бялка и др.

Емблема на ловното стопанство ДЛС Кричим е Дворецът Кричим-ловна резиденция на цар Борис III. Ловният дом „Jagdschloss Kritchim" е двуетажна, монолитна сграда. Интериорът е съхранен в автентичния му вид.

ДЛС Кричим има богата цветна оранжерия, поддържаща царска колекция, създадена преди близо 100 години. През 1972 г. са внесени голяма част от растенията и днес тя включва над 180 вида и около 300 подвида красиви и екзотични цветя.

„Южноцентрално държавно предприятие" ДП участва ежегодно на най-големите международни ловни изложения, където се представят възможностите за ловен туризъм в ловните стопанства на предприятието.

Отчетените приходи от организиран ловен туризъм и друг вид туризъм са изпълнени в размер на 102 % от предвиденото по финансов план за 2025 г., а именно от предвидени 2 287 хил. лв., са отчетени 2 327 хил. лв.

Приходите от сключени договори по ЗЛОД за разглеждания период са в размер на 571 хил. лв.

Приходите от продажба на жив дивеч за разселване са изпълнени в размер на 34%, а именно от предвидени 179 хил. лв. са отчетени 61 хил. лв., които са от продажбата на дребен дивеч от ДЛС-Тракия и елени лопатари от ДЛС Кричим. Продажбата на жив дивеч през годините основно се реализира от продажбата на птици от фазанарията в ДЛС-Тракия, но след като беше констатирано огнище на заболяването Инфлуенца по птиците, в резултат на което по предписание на БАБХ бяха унищожени всички птици - фазан и яребица. Като обезщетение за унищожените птици ДЛС Тракия получи от БАБХ - 231 хил. лв.

Извършените разходи за ловно и рибностопански мероприятия към 31.12.2025 г. са в размер на 6 433 хил. лв., при разчет за 2025 г. – 7 018 хил. лв. /92%/.

За ловностопански мероприятия – подхранване на дивеча, създаване и поддържане на специализирана фуражна база, биотехнически съоръжения и зоопрофилактика са отчетени 1 916 хил. лв., при разчет за тези дейности 2 516 хил. лв. /30%/. От тях най-голям дял имат разходите за подхранване на дивеча, които са в размер на 1 641 хил. лв. в т.ч. 907 хил. лв. са издръжка на дивечовъди.

Разходите за охрана и опазване на дивеча, извършени по реда на чл.37б, ал.2 от ЗЛОД са 1 131 хил. лв. от няколко ловни стопанства, при разчет от 1 120 хил. лв. съгласно ФП за 2025г.

През 2025 г. Международна оценителна комисия потвърди нов национален рекорд за трофей от дива коза, добит в Държавно ловно стопанство „Кормисош“. След щателно измерване на трофея, извършено от международни експерти, той получи оценка от 121,65 точки по системата на CIC, с което подобрява досегашния рекорд от 1938 г., поставен в Рила планина (119,00 т. по CIC.). Това е втори национален рекорд, постигнат на територията на ДЛС „Кормисош“, след този за трофей от дива свиня през 1986 г. с 158,20 т. по CIC. Новият трофей от дива коза, поставил рекорд, е резултат от дългогодишната целенасочена работа на специалистите по лова в ЮЦДП, по опазване на вида и поддържане на естествените му местообитания. Това е доказателство за доброто стопанисване и високото ниво в ловните ни стопанства.

Опазването и подхранването на дивеча през зимния период е от първостепенно значение Един от най-ефективните начини за намаляване на зимните загуби на животни и успешното възпроизводство на дивеча е целенасоченото зимно подхранване.

В държавните ловни стопанства подхранването е сред основните приоритети и се осъществява системно през цялата година, като през зимния период интензивността ѝ значително се увеличава. Ловните специалисти в стопанството поддържат и обслужват биотехнически съоръжения, разположени както в оградени, така и в свободни територии, чрез които се осигурява подхранване на различни видове дивеч: муфлон, елен лопатар, благороден елен, сърна и дива свиня.

За обезпечаване на хранителната база през годината са осигурени концентриран фураж – царевица, пшеница и ечемик, груб фураж под формата на люцерново сено и други. Количеството и разнообразието на фуража са съобразени с биологичните потребности на различните видове дивеч и със сезонните климатични условия. Стопанствата разполагат с високопроходими автомобили, които осигуряват достъп до хранителните комплекси дори при тежки зимни условия. В дивечовите ниви се оставят така наречените „прозорци“, чрез които се разделя подхранването на дивата свиня от това на тревопасните животни. Всички „солища“ се зареждат редовно с каменна сол, а на специално пригодени места се поставят блокчета с минерали и микроелементи, с цел осигуряване на необходимите минерални вещества за нормалния метаболизъм на дивеча. Движението на дивеча в близост до хранителните комплекси се наблюдава чрез фотокапани. Концентрацията на дивеч в

районите за подхранване създава благоприятни условия за наблюдение и установяване на числеността, здравословното състояние и възрастовата структура на популациите. Един от най-резултатните методи за ограничаване на загубите и запазване на доброто състояние на дивеча е зимното подхранване. През последните години тези мерки водят до плавно увеличаване на запасите, както и до повишаване броя и качеството на трофейте при животните. Паралелно с това се осъществява и постоянен контрол за предотвратяване на бракониерски набези.

Спомагателни дейности на ловните стопанства на ЮЦДП са развитие на алтернативни форми на туризъм-риболовен, екотуризъм, фотолов, организиране посещения на природни и етнографски забележителности на чуждустранните ловци посетили нашите ловни стопанства.

IV. Сертификация. Контрол върху замърсяването на околната среда и мерки за предотвратяване.

Дейността на Предприятието се осъществява чрез спазване на приложимото национално законодателство в областта на опазване на околната среда. Предприятието провежда отговорна политика по отношение на елиминирането на екологичния риск, предприемане на своевременни мерки за опазване и възобновяване на околната среда. Във връзка с това "Южноцентрално държавно предприятие" ДП развива своята дейност, съобразявайки се с изискванията за опазване на околната среда и запазване на биоразнообразието.

Горскостопанските дейности, извършващи се на територията на ЮЦДП се базират на предварително разработени и одобрени от страна на Изпълнителната агенция по горите горскостопански планове с десетгодишен период на действие. Част от процедурата по одобрение на Горскостопанските планове е и съгласуване на предвидените в тях дейности с регионалните структури на Министерството на околната среда и водите, чрез преминаване през процедурите за Оценка на въздействието върху околната среда. Тази оценка е гарант, че предвидените горскостопански дейности не противоречат на изискванията на националното екологично законодателство.

Горската сертификация в България стартира през далечната 2005 г. на територията на Област Смолян. В началото на 2006 г. първите два FSC сертификата бяха официално връчени от Woodmark Soil Association Certification Ltd на управителите на Държавното лесничейство Доспат (20 000 хектара, сега ДГС Доспат) и Частната горска кооперация БОРИКА (2000 хектара, сега ГПК Борика, с.Стойките). Тази първа стъпка в процеса на сертифициране беше осъществена благодарение на сътрудничеството на Дунавско-Карпатската програма на WWF, Проекта „Родопи" на ПРООН и Националното управление по горите на България.

Към днешна дата от 36 поделения на ЮЦДП, гр.Смолян, 34 са сертифицирани по правилата на Съвет за стопанисване на горите® (Forest Stewardship Council®, FSC®) към които в България имаме разработен за прилагане Национален FSC стандарт на България (FSC-STD-BGR-02-2025 За всички типове гори). Сертификатът гарантира, че горския ресурс се управлява съгласно изискванията, заложени в Стандарта за горска сертификация, които включват екологични, социални и икономически елементи. Съществена част от изискванията на Стандарта за горска сертификация, чрез така наречените гори с висока консервационна стойност, са насочени към отчитане на елементите на биологичното разнообразие /видове и местообитания/ водохранни, противоерозионни и други функции, осигуряващи екологичните ползи от гората.

На ДЛС Кричим и ДГС Широка лъка не е издаден сертификат тъй като нямат достатъчно големи площи държавна горска територия, а изискването за определяне на представителни образци, където не се извършват никакви дейности допълнително

ограничава стопанствата. След много реорганизации при ползване на индивидуални и групови сертификати, ЮЦДП, гр. Смолян премина към групова сертификация на стопанствата, направено на областен принцип.

Издадените сертификати са както следва:

От Soil Association Certification Limited за
ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ – Област Пловдив
Регистрационен код на сертификата SA-FM/COC-005805
Лицензионен FSC™ код FSC-C133193
Сертификатът е валиден от 16-06-2022 до 15-06-2027

От Preferred by Nature за
ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ - група Пазарджик
Регистрационен код на сертификата PBN-FM/COC-014931
Лицензионен FSC™ код FSC-C117782
Сертификатът е валиден от 18 юли 2024 до 17 юли 2029

От Preferred by Nature за
ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ - група Смолян
Регистрационен код на сертификата PBN-FM/COC-004997
Лицензионен FSC™ код FSC-C150171
Сертификатът е валиден от 17 юли 2024 до 16 юли 2029

От Preferred by Nature за
ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ - група Кърджали
Регистрационен код на сертификата PBN-FM/COC-060037
Лицензионен FSC™ код FSC-C160415
Сертификатът е валиден от 16-11-2025 до 15-11-2030

Всяко едно сертифицирано ДГС/ДЛС е длъжно да се съобразява със заложените указания за стопанисване на тези консервационни стойности, както и да следи за въздействието на горскостопанските дейности върху тях. В по-голямата си част те са по-високи от заложените в нормативната уредба за стопанисване на горите.

Основен акцент е провеждането на планирани прояви с подрастващи близо 500 деца във връзка с увеличаване информираността за превенция на горски пожари. Със съдействието на РДГ и РДПБЗН са реализирани множество събития с горските педагози.

Съвместно с МЗХ и ИАГ във връзка с кампанията „Безотговорността е най-опасната искра“ се заснеха видео обръщения от известни български личности, които подкрепят кампанията и призовават да пазим горите от пожари.

Всички стопанствата при ЮЦДП – гр. Смолян, с нарочни заповеди на директорите са обособили специализирани групи от служители и работници, които участват при гасенето на пожари в горските територии. В 36–те поделения на предприятието са създадени специализирани екипи с включени над 500 служители и работници, които обезпечават изпълнението на дейностите по опазване на горите от пожари.

ПРОГРАМА ОКОЛНА СРЕДА 2021г.-2027г.

„Южноцентрално държавно предприятие” ДП, гр.Смолян участва по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в изпълнение на Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000, Приоритет 3 “Биологично разнообразие” на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. на мерки 46, 47, 48, 49 и 74. Реализацията на

дейностите по настоящата процедура се подпомага финансово от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) на Европейския съюз (ЕС) и с национални средства.

"Южноцентрално държавно предприятие" ДП, гр. Смолян стопанисва 715 455 ха държавни горски територии, от тях 427 719 ха (60 %) попадат в защитени зони по Натура 2000. С изпълнение на проекта ще се извършат дейности, насочени към подобряване природозащитното състояние на горски природни местообитания и подпомагане на екосистемните услуги, предоставяни от горите в изпълнение на ключов ангажимент.

Проектът се изпълнява въз основа на сключен с Министерството на околната среда и водите Административен договор № Д-34-51 от 01.09.2025 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Околна среда" 2021–2027 г., съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на Европейския съюз.

Стойността на проекта възлиза на 6 722 032,25 лева (шест милиона седемстотин двадесет и две хиляди тридесет и два лева и двадесет и пет стотинки), от които 5 713 727,40 лева ще бъдат осигурени от Европейския фонд за регионално развитие и 1 008 304,85 лева от национално съфинансиране от държавния бюджет на Република България за по-слабо развитите региони. Срокът за изпълнение на дейностите е до края на 2029 г. Дейностите по проекта ще се изпълняват на площ от 1963,9 ха или 19639 дка в смърчови гори – 814 дка; черен бор – 389 дка; бял бор 2885 дка; ела – 433 дка, бук – 174 дка и дъбови гори 14944 дка.

Целта на проекта е да се подобри състоянието и устойчивостта на горите спрямо болести и вредители. Извършване на проучвания, насочени към изследване структурата на горите; устойчивостта им към големи природни въздействия (пожари, ветровали, ветроломи, снеголоми, снеговали и др.). Проучвания на потенциала за естествените възобновителни процеси в горите, както и на резултатите от проведените мероприятия за трансформация (превръщане) на издънковите гори в семенни; проучвания върху възобновителния потенциал на естествени гори от черен бор при различни лесовъдски намеси. С изпълнението на тези дейности, чрез експериментиране, демонстриране и въвеждане на лесовъдски практики ще се обучат горски служители и представители на други заинтересовани страни.

Подобряване на хранителната база за кафява мечка (Ursus arctos) чрез извършване на следните дейности:

- отглеждане на млади насаждения без материален добив на площ от 688.1 ха;
- подпомагане на естественото възобновяване от местни видове на площ от 1275,8 ха;
- дейности, допринасящи за ограничаване на щетите от вида Кафява мечка, чрез залесяване на 4,7 ха горски култури.

Изпълнението на дейностите по проекта ще има пряко благоприятно въздействие върху горските местообитания, като по този начин ще се създадат по-добри условия за редица застрашени видове, обитаващи горите, ще се допринесе за по-добра свързаност между защитените зони (ЗЗ) от мрежата Натура 2000. Всички дейности са съобразени с одобрените горскостопански планове на предприятието.

В рамките на проекта ще бъдат реализирани дейности в ЗЗ по Натура 2000, части от Централен Балкан-буфер, Яденица, Средна гора, Родопи-Западни, Родопи-Средни, Родопи-Източни, Попинци.

Дейностите по проекта ще бъдат изпълнявани в 32 от 36 поделения на ЮЦДП, гр. Смолян (25 ДГС и 7 ДЛС), на територията на 4 области – Смолян, Пазарджик, Пловдив и Кърджали.

За изпълнението на предвидените в проекта дейности е планирано закупуване на техника и оборудване.

Към края на 2025 г. е закупена техника и оборудване, като са доставени 8 броя дробилки за клони и 25 броя бензиномоторни триона. Дробилките са оборудвани с теглич и собствен двигател за раздробяване с номинална мощност 24 к.с.

Доставената техника е регистрирана съгласно законовите изисквания в КАТ (Пътна полиция) и Контролно-техническата инспекция (КТИ). Регистрацията на този вид техника е регламентирана от Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника, като процедурата се извършва от КТИ към областните дирекции „Земеделие“ към Министерството на земеделието и храните.

Проведено е обучение на служители от териториалните поделения на ЮЦДП, гр. Смолян, за работа с доставените дробилки за клони.

С доставената техника и оборудване ще се подпомогне изпълнението на дейностите по проекта, ще се подобрят организацията и бързината на работа, както и условията на труд при отглеждане на млади насаждения и подпомагане на естественото възобновяване.

В ДГС Смилян е създадена първата „Горска класна стая“ на територията на предприятието, където децата се обучават от горските педагози. През годината се заснеха поредица от репортажи за представянето на ловните стопанства на ЮЦДП. Представихме историята и видовото разнообразие в „ДЛС „Кормисош“, ДЛС „Кричим“, ДЛС „Извора“, ДЛС „Широка поляна“, ДЛС „Чепино“. Реализира се кампанията „Есен-най-пъстрата усмивка на гората“ чрез която с деца и ученици се запознават с богатото разнообразие от дървесни, храстови и животински видове в горите, с тяхната биология и значение, както и да се популяризира ролята на лесовъдите и тяхната дейност, свързана с опазването на природата. Събитията си провеждохо на територите на ДГС Смолян, ДГС Смилян, ДГС Златоград, ДГС Хисар, ДГС Карлово, ДГС Асеновград, ДГС Клисура, ДГС Пазарджик, ДГС Пловдив, ДЛС Кормисош.

През месец април, „Южноцентрално държавно предприятие” ДП организира карвинг пленер с благотворителна цел „Дървото в изкуството“. С набраните средства от продажбата на скулптурите бе подпомогнато Сдружение „Деца с онкохематологични заболявания“.

По повод честването на 100-годишния юбилей на „Седмицата на гората", която води началото си от 1925 г. като „Празник на залесяването", „Южноцентрално държавно предприятие” ДП реализира през тази година кампания „Вкоренени в бъдещето". Залесени са общо 155 дка опожарени площи на територията на ДГС Панагюрище. В залесяването се включиха служителите от всички териториални поделения на Южноцентрално държавно предприятие, по определен график, подотдели и площ.

Залесени общо 57 900 фиданки от видовете зимен дъб, космат дъб, атласки кедър и черен бор. 45 дка - с 27 000 широколистни фиданки, а 103 дка – с 30 900 иглолистни фиданки. Кампанията продължи и през есента в някои от стопанствата.

Ежедневно публикуваме на страницата във Фейсбук на предприятието информации, касаещи работата на стопанствата на ЮЦДП.

V. ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА 2025 година

Общо предвидените средства са в размер на 26 531 хил.лв., от които 10 817 хил.лв. са средства от фонд „Инвестиции в горите" в т.ч. за проектиране и строителство на горски пътища и транспортна техническа инфраструктура – 7 714 хил.лв.

Направеният разход от фонд „Инвестиции в горите" към 31.12.2025 г. е 10 444 хил.лв, в т.ч.:

За проектиране на горски пътища – 2 хил.лв. или 100% изпълнение от предвидените средства за 2025 г. - ГП " Кавал тепе-Разклон фермата" - III степен, ТП ДЛС Широка поляна

За строителство на горски пътища – 10 442 хил.лв.

в т.ч. трета степен – 4 536 хил.лв. /100 % изпълнение/

в т.ч. четвърта степен – 2 965 хил.лв. /100 % изпълнение/

в т.ч. основен ремонт на съществуващи ГАП – 2 941 хил.лв. /78 % изпълнение/

За строителство на сгради и други по ФП са предвидени разходи в размер на 4 099 хил.лв. Към 31.12.2025 г. са изразходвани 267 хил. лв., в т.ч.:

За строителство на други – 267 хил.лв. или 7 % изпълнение от предвидените средства за 2025 г.

Захранване с ел.напрежение на сгради м.Борово, ТП ДЛС Борово – 25 хил.лв.

Обект 1, проектиране и изграждане на система за автоматично поливане, включително и сондаж за водовземане в отд. 411 "е", ТП ДГС Асеновград – 37 хил.лв.

Обект 2, проектиране и изграждане на система за автоматично поливане, включително и сондаж за водовземане в отд. 411 "к", ТП ДГС Асеновград – 38 хил.лв.

Обект 4, проектиране и изграждане на система за автоматично поливане, в отд. 411 "з","и" , включително и сондаж за водовземане в отд. 411 "з" ,ТП ДГС Асеновград – – 23 хил.лв.

Обект 3, проектиране и изграждане на система за автоматично поливане, в отд. 407 "в", ТП ДГС Асеновград – 4 хил.лв.

Изграждане на водно огледало за противопожарни нужди в м.Чекерица, ТП ДЛС Тракия – 13 хил.лв.

Изграждане на водно огледало за противопожарни нужди в м.Чекерица, ТП ДЛС Тракия - от съвместна дейност – 9 хил.лв.

Изграждане на открито чакало в ЛСУ Тъмраш , отд.428/а/, ТП ДЛС Тракия, м.Ягодите, от съвместна дейност – 4 хил.лв.

Изграждане на открито чакало в ЛСУ Тъмраш , отд408/ж3/, ТП ДЛС Тракия, м.Картофохранилище, от съвместна дейност – 4 хил.лв.

Проект за вертикална планировка на прилежащ имот към административната сграда, ТП ДГС Михалково – 17 хил.лв.

Изграждане на заслон с конюшня и кучкарник, ЛСУ Тъмраш, ТП ДЛС Тракия, от съвместна дейност – 72 хил.лв.

Проект за изграждане на цех за бутилиране на вода на територията на ТП ДЛС Извора, ЦУ на ЮЦДП – Смолян – 20 хил.лв.

Проект на мост в местност "Ганев чарк", ТП ДГС Родопи – 1 хил.лв.

За закупуване на ДМА по ФП са предвидени разходи в размер 5 476 хил.лв. Извършените разходи към 31.12.2025 г. са 1 192 хил. лв. или 22% изпълнение от предвидените средства за 2025 г., в т.ч. за закупуване на сгради /поземлени имоти/ –2 бр. за 19 хил.лв., за закупуване на транспортни средства – 3 бр. за 31 хил.лв. от които 2 бр. мотоциклети за 20 хил.лв. и 1 бр. ремарке за противопожарен автомобил за 11 хил.лв., закупуване на специализирана техника 13 бр. за 1 028 хил.лв., в т.ч. – специализирана противопожарна техника - пикап+оборудване– 5 бр. за 483 хил.лв. и дробилки /ПОС/ – 8 бр. за 545 хил.лв. и закупуване на друго оборудване – 17 бр. за 114 хил.лв., или:

Закупуване на сгради /поземлени имоти/ – 2 бр. за 19 хил.лв.;

Закупуване на транспортни средства – 3 бр. за 31 хил.лв.;

Закупуване на специализирана техника – 13 бр. за 1028 хил.лв.;

Закупуване на друго оборудване – 17 бр. за 114 хил.лв.;

За основен ремонт на ДМА по ФП са предвидени разходи в размер 5 440 хил.лв. Извършените разходи към 31.12.2025 г. са 690 хил. лв. или 13% изпълнение от предвидените средства за 2025 г., в т.ч. за сгради и съоръжения – 648 хил. лв., за трапспортни средства, специализирана техника, машини, съоръжения и други – 42 хил. лв., както следва:

Основен ремонт на сгради и съоръжения

Основен ремонт на БИСД "Женда", ТП ДЛС Женда – 50 хил.лв.

Ремонт "Ловна резиденция" (проект-покрив и фасада), ТП ДЛС Кормисош – 230 хил.лв.

Проектиране и изграждане на пункт за обработка на дивечово месо в пристройка за фураж, ТП ДЛС Кормисош – 150 хил.лв.

Основен ремонт на БИСД "Двата Чучура", ЛСУ Тъмраш, ТП ДЛС Тракия, от съвместна дейност – 89 хил.лв.

Основен ремонт на ферма за производство и разселване на глухари, ТП ДЛС Извора – 81 хил.лв.

Основен ремонт на почивнастанция в г. Несебър, к.к.Слънчев бряг, ЦУ на ЮЦДП – 24 хил.лв.

Основен ремонт на покрив на салон и библиотека, ТП ДГС Панагюрище – 24 хил.лв.

Основен ремонт на транспортни средства, специализирана техника, машини, съоръжения и други

Основен ремонт на комбиниран багер, 1 брой – 13 хил.лв.

Основен ремонт на автомобили, 3 броя – 13 хил.лв.

Доставка и монтаж на ролетни врати на гаражни клетки, 4 броя – 16 хил.лв.

За изработване на ГСП за горските територии държавна собственост е предвиден разход в размер на 672 хил.лв. Към 31.12.2025 г. за изработване на ГСП за горски територии-

държавна собственост са отчетени 594 хил. лв. или 88% изпълнение от предвидените средства за 2025 г., в т.ч. за изработване на ГСП – 564 хил. лв. и за задания – 30 хил.лв.

Част от предвидените разходи в инвестиционната програма на Финансов План за 2025г. ще бъдат заложени в инвестиционната програма на проекта за Финансов План за 2026г., за които вече са проведени съответните процедури по ЗОП и усвояването на средствата ще се извърши през 2026г.

VII. Перспектива и Визия за развитие на „Южноцентрално държавно предприятие" ДП, гр.Смолян в средносрочен план.

Перспективата за развитие на „Южноцентрално държавно предприятие" ДП, гр.Смолян е да разшири и развие странични дейности, които дава възможност Закона за горите като реализира допълнителни приходи от дейности, различни от основната дейност – дърводобив. Атернативни дейности като предоставяне на закупена специализирана техника чрез отдаване под наем по ценоразпис на физически и юридически лица, предоставне за ползване ловните домове срещу заплащане по утвърден ценоразпис. Разширявайки обхвата на предоставяни услуги Предприятието ще допринесе за развитието на Южноцентрален район и популяризирането на видовете дейности и услуги, които държавните горски и ловни стопансва предлагат на живеещите в района и посещаващите го туристи.

С осъществените инвестиции в материално-техническата база горското предприятие продължава да поддържа и развива транспортно техническата инфраструктура в териториалния обхват на своята дейност. С изградените горски пътища и с довършването СМР на останалите се избягват много от съществуващите затруднения по набиране и комплектоване на лесосечен фонд в близките години, намаляват се извозните разстояния и се отворят затворени басейни за да бъдат изведени плануваните мероприятия по ГСП, осигурява се безпрепятствено преминаване и достъп на противопожарна техника. Предприятието разполага със специализирана техника /багери-товарачи, верижени багери, булдозери и др./, която се използва за основната дейност по дърводобив, както и за поддържане на горските пътища и много други дейности.

Осъществяването на визията за развитие на ЮЦДП, гр.Смолян е свързано с:

- устойчиво управление и многофункционално стопанисване на горите, насочено към развитие на икономически жизнен и допринасящ за развитието на обществото горски сектор;
- изпълнение на заложените натурални и стойностни показатели по финансовите, горскостопанските и ловностопанските планове в средносрочен план;
- изпълнение на публичните функции на държавата и ефективно управление на държавната горска собственост;
- осигуряване на прозрачност в управлението на горите;
- подобряване на комуникацията с хората и бизнеса;
- предоставяне на качествени услуги, свързани с дърводобива, ловния туризъм, лесокултурната дейност и др.
- диверсификация на приходите - приходи от странична дейност, туризъм и рекреация и търсене на възможности за увеличаването им.

За реализиране на желаната визия Предприятието залага в средносрочен план изпълнението на следните стратегически цели:

1. Осигуряване на устойчиво развитие на горския сектор, чрез постигане на оптимален баланс между екологичната функция на горите и тяхната способност дългосрочно да предоставят материални ползи и услуги.

2. Засилване на ролята на горите за осигуряване на икономически растеж на страната и по – равномерно (балансирано) териториално социално – икономическо развитие.

3. Увеличаване на приноса на горския сектор в зелената икономика.

Постигането им е свързано с изпълнението на посочените по – долу приоритети и задачи:

Приоритет № 1 – Опазване, възстановяване и поддържане на биологичното и ландшафтното разнообразие в горските територии, чрез:

- Увеличаването на залесената площ, поддържане и повишаване на запасите от дървесина и въглерод, като същевременно се осъществява устойчив годишен добив на дървесина и дървесни продукти;
- Създаване на условия за провеждане на необходимите действия, насочени към формиране и поддържане на жизнени и многофункционални горски екосистеми, увеличаване на продуктивността на горите, подобряване на тяхната устойчивост на болести, вредители, природни бедствия и други биотични и абиотични фактори;
- Създаване на условия за повишаване ефективността на превенцията на горските пожари, както и оптимизиране на системата за контрол и опазване на горите и дивеча;
- Увеличаване на дивечовите и рибните популации на базата на създадени съответни нормативни, институционални, организационни, научни и други условия за осигуряване на необходимата симбиоза между хората, горите и дивеча, за опазване на биологичното разнообразие и за устойчиво развитие на горските екосистеми;
- Поддържане на сертификатите за устойчиво и отговорно управление на държавните горски територии.

Приоритет № 2 – Повишаване на жизнеността и конкурентноспособността на горския сектор, чрез:

- Създаване на механизъм за прилагане на принципа на партньорство и осигуряване на информация, насочена към включване и широко участие на всички целеви групи в процеса на вземане и изпълнение на решения, отразяващи всички действащи политики свързани с устойчивото развитие на сектора;
- Създаване на условия за устойчиво използване на горските територии, като туристически ресурс, както и планиране и развитие на рекреационните дейности в тях.

Приоритет № 3 – Използване на потенциала на горския сектор за развитие на зелената икономика, чрез:

- Анализа и оценка на потенциала на горските територии относно възможностите за производство на енергия от дървесна биомаса;
- Разработване на добри практики за създаване и управление на интензивни горски култури за добив на биомаса и за определяне на нормите за остатъци след сечта.
- Прилагане на механизъм за заплащане на екосистемни услуги, предоставяни от горите.

Приоритет № 4 – Постигане на целите заложени във финансовите, горскостопански и ловностопански планове в средносрочен план, чрез изпълнение на заложените в тях натурални и стойностни показатели.

Изготвен е Оперативен план за дейността на „Южноцентрално държавно предприятие" ДП със заложени приоритетни цели, мерки и задачи.

За постигането на поставените цели и задачи ръководството на Предприятието е насочило усилията си да поддържа високо ниво и качеството на извършваните дейности и услуги. Ефективно се използват наличните материални, човешки и финансови ресурси и капитали, с цел удовлетворяване изискванията на клиентите, персонала, обществото и другите заинтересовани страни. Инфраструктурата се модернизира, за да се подобри качеството на дейностите и услугите. Инвестирането в ДМА намалява разходите за извършване на дейности по ремонт и строителство на ГП, а успоредно с това увеличава производителността в дърводобивния процес, контрола и опазването на дейностите в горите. По този начин целогодишно се поддържат съществуващите горски пътища в добро състояние.

Инвестиционна програма за 2026 година на ЮЦДП

В инвестиционната програма на ЮЦДП за 2026 година са предвидени разходи на обща стойност от 7 493 хил. лева /3 831 хил. евро/, както следва:

- от Фонд „Инвестиции в горите" - 1 655 хил. лева /846 хил. евро/;
- собствени средства - 4 905 хил. лева /2 508 хил. евро/;
- финансиране от други източници (по договори за съвместна дейност), вкл. програма на ЕС (ПОС) - 934 хил. лева /477 хил. евро/.

Със средства от Фонд „Инвестиции в горите" се планира приключване на извършвания основен ремонт на горски пътища ГП "Симеонови ливади-Червени скали" и ГП "Мечкина река" в териториалния обхват на ДЛС Чепино.

През 2026г. ще се извърши проектиране и изграждане на система за автоматично поливане, включително и сондаж на 11 обекта на териториалния обхват на ДГС Асеновград, ще се осъществи захранване с електрическо напрежение на сгради м.Борово към ДЛС Борово, проектиране и изграждане на фотоволтаична система в ДГС Ракитово, извършване на довършителни работи на закрити топли чакала и открити чакала, както и изграждане на нови чакала.

Предвижда се закупуване на 2 бр. транспортни средства, в т.ч 1 бр. употребявана комбинирана платформа за репатриране на повредени МПС и жив дивеч и 1 бр. високо проходим товарен автомобил втора употреба с монтирана кранова уредба и грайфер.

Закупуване на 15 бр. специализирана техника в т.ч. – 7 бр. техника за извършване на строителство, поддръжка и ремонт на горски пътища /верижен багер и багери-товарачи/ и 8 бр. специализирана техника свързана с ПОС, в т.ч. 4 бр. трактори за лесокултурни дейности и 4 бр. горски мулчери.

Предвидено закупуване на 105 броя компютърни конфигурации. Закупуване на 60 бр. друго оборудване, включващо климатици, бензиномоторни триони, бензиномоторни кастрачки, култиватори, агрегати, черна и бяла техника за оборудване на ловни домове и администаративни сгради, прикачен инвентар за трактори, оптически прибори за нощно виждане, кухненско обзавеждане, система за видеонаблюдение за охрана и др.

През 2026 г. е предвидено изготвяне на задание за изработване на горскостопански план в 8 териториални поделения и изработване на ГСП за горски територии-държавна собственост в 13 стопанства.

Ръководството на „Южноцентрално държавно предприятие" ДП се стреми да постигне икономически и обществен резултат с висока добавена стойност чрез възможно най-

ефективно постигане на целите на публичната политика. Политиката за участието на държавата в публичните предприятия (Политиката) е одобрена с Решение № 776 от 12 октомври 2022 г. на Министерски съвет.

VIII. СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ И ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ СЪС СЛУЖИТЕЛИТЕ:

В своята политика и практика Предприятието разработва и прилага съвременни форми за управление на човешките ресурси с разбирането, че това са фактори с изключително значение за развитието на бизнеса и постигането на високи резултати.

Постигането и поддържането на баланс на интересите между работодателя и работната сила се основава на спазване на законодателството, осъществява се социално партньорство със синдикалните организации.

В предприятието няма пряка или непряка дискриминация между мъжете и жените по отношение на условията на:

- наемане на работа, достъпа до заетост и до самостоятелна заетост;
- работни условия, включително заплащане и освобождаване от работа;
- професионално обучение и повишение;
- членство в организации на работници или служители.

Жените и мъжете се третират еднакво по професионални социално-осигурителни фондове, засягащи по-специално:

- обхвата и условията за достъп до фондовете;
- вноските;
- изчисляването на обезщетенията, включително допълнителните обезщетения, както и условията, регулиращи продължителността и запазването на правото на обезщетения.

В края на отпуск по майчинство, за бащинство и за осиновяване служителите имат право:

- да се завърнат на работното си място или на равностойна позиция в срокове и при условия, които са не по-малко благоприятни за тях;
- да се възползват от всяко подобряване на условията на труд, на което биха имали право по време на отсъствието си.

Тези принципи се прилагат по отношение на всички служители и работници. Всеки служител може да стане член на съществуващите синдикалните организация в предприятието. Подписан е колективен трудов договор.

Ръководството поставя на водещо място защитата на човешките права и недопускането на никакви форми на поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност, нито толерира прояви на дискриминация.

В своята политика по наемане на работници и служители, мениджмънтът на предприятието се ръководи от принципа за равнопоставено третиране на всички кандидати, независимо от тяхната народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение.

За повишаване компетентността на персонала се провеждат обучения за повишаване квалификацията на служителите.

Баланса между професионален и личен живот е една от основните ценности в Предприятието, независимо от длъжността, местоположението или възрастта. Ръководството се отнася с изключително разбиране към превенцията и насърчаването на грижата за здравето на служителите си.

През последните 2 години значително са се увеличили проведените мероприятия свързани с горска педагогика в детски градини и училища с цел обогатяване на знанията на

подрастващите за природните дадености в България и опазването им, запознаване с лесовъдската професия и провокиране на интерес към дейностите в горските територии.

Здравословни и безопасни условия на труд

Ръководството на Предприятието има ангажимент за спазване на всички нормативни изисквания свързани със ЗБУТ и целенасочен стремеж за предотвратяване на наранявания, заболявания и инциденти на територията на Предприятието. При реализирането на политиката по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд, работодателят работи в тясно сътрудничество с консултативния орган по здравословни и безопасни условия на труд. Ролята на консултативния орган е функция на политиката за насърчаването на здравето на работното място под формата на съвместните усилия на работодателя и служителите за подобряване на здравето и благосъстоянието на работещите. Това се постига чрез комбинация от: подобряване на работната организация и работната среда; насърчаване на участието на работниците в целия процес; предоставяне на здравословен избор и възможност за личностното развитие. Грижата за здравето на работното място помага на работниците да се чувстват по-добре и по-здрави и по този начин води до положителни резултати, по-голяма мотивация и подобрена производителност, както и до подобряване имиджа на работодателя и компанията като социално отговорна и желано място за работа.

Консултативният орган изпълнява функциите си, определени с чл. 29 от ЗЗБУТ. Той провежда редовни периодични и извънредни заседания.

IX.ВИДОВЕ РИСКОВЕ

Макроикономически риск

Това е рискът от макроикономически колебания, които могат да се отразят на икономическия растеж, доходите на населението, търсенето и предлагането, печалбите на икономическите субекти и други. Тенденциите в макроикономическата обстановка влияят на пазарното представяне и на крайните резултати от дейността на всички сектори в икономиката. С оглед продължаващата несигурност в глобален план съществуват редица рискове пред макроикономическата прогноза. Геополитическата ситуация е нестабилна, с възможни отрицателни ефекти за икономиката на България.

Основни рискове през 2026 година са възможно отлагане на изпълнението на инвестиционни проекти, финансирани с национални средства, по-бавен от заложения в прогнозата темп на усвояване на средствата по европейските програми, както и забавено изпълнение на инвестиционните проекти от Националния план за възстановяване и устойчивост.

Политически риск

Този показател измерва рискът, произтичащ от политическите процеси в страната:

- ✓риск от политическа дестабилизация,
- ✓промени в управлението,
- ✓законодателната политика,
- ✓икономическата политика,
- ✓данъчната система.

Политическият риск е в пряка зависимост от вероятността за промени в неблагоприятна посока на водената от правителството политика, от парламентарната криза и честите избори, както и от привнесени външнополитически фактори и кризи. В резултат може да възникне опасност от негативни промени в бизнес климата.

Към момента политическата обстановка в България е по-скоро нестабилна, пораждаща несигурност и възможност за формиране на фактори, които да усилят общественото и политическо напрежение, да доведат до значителна и рязка негативна промяна в политическите и икономическите условия, а от там и до съществен неблагоприятен ефект върху дейността на Предприятието.

Регулаторен риск

Регулаторният риск се свързва с вероятността за потенциални загуби в резултат на неблагоприятни промени на законодателната уредба и данъчната рамка. Данъците, плащани от българските търговски субекти, включват данъци при източника, местни данъци и такси, данък върху корпоративната печалба, данък добавена стойност, акцизи, износни и вносни мита и имотни данъци.

Въпреки че, по-голямата част от българското законодателство вече е хармонизирано със законодателството на ЕС, прилагането на закона е обект на критика от европейските партньори на България. Съдебната и административна практика остават проблематични: българските съдилища не са в състояние ефективно да решават спорове във връзка с права върху собственост, нарушения на законови и договорни задължения и други, в резултат на което систематичният нормативен риск е относително висок.

Този риск се отнася и за промени в нормативната база, свързани с опазването на околната среда, както и с вероятността предприятието да не бъде в състояние да изпълнява предписанията и изискванията на екологичното законодателство и компетентните органи, за което да му бъдат налагани съответните наказания.

Прогнози на Европейската комисия

Европейската комисия (ЕК) представи есенната икономическа прогноза в края на 2025 г., в която се отбелязва, че се наблюдава продължаващ растеж въпреки икономическа среда. В бъдеще се очаква икономическата активност да продължи да се разраства с умерени темпове през прогнозния период 2026 и 2027 година въпреки трудната външна обстановка.

В прогнозата на Европейската комисия /ЕК/ се предвижда реалният БВП в ЕС да нарасне с 1,4 % през 2026 г., като през 2027 г. ще достигне 1,5 %. Очаква се еврозоната да следва тази тенденция, като прогнозата е реалният БВП да нарасне с 1,2 % през 2026 г. и 1,4 % през 2027 г. Очаква се инфлацията в еврозоната да продължи да намалява и се задържи около 2 % през прогнозния период, а в ЕС да остане малко по-висока, като през 2027 г. трябва да спадне до 2,2 %.

Механизмът за възстановяване и устойчивост и други фондове на ЕС смекчават ефекта от фискалната консолидация. Тази подкрепа е в основата на вътрешното търсене, което се очаква да бъде основният двигател на растежа през прогнозния период. Частното потребление се очаква да нараства постоянно, подкрепяно от горепосочените фактори, но също така и от постепенното намаляване на дела на спестяванията. Очаква се инвестициите да възвърнат динамиката си, което се дължи главно на нежилищното строителство и капиталовите разходи за оборудване.

Прогнози на БНБ

Макроикономическата прогнозата с ползвани данни към 19 март 2026 г. от базисния сценарий на БНБ е, че реалният растеж на БВП постепенно ще се забави през прогнозния

период от 3 процента през 2026 г. до 2,8 процента през 2028 г. Годишната инфлация в България се очаква да се ускори до 4 процента в края на 2026 г., докато средногодишната инфлация ще достигне 3,7 процента през 2026 г. и по 3,2 процента през 2027 и 2028 г.

Военният конфликт в Близкия изток представлява източник на повишена несигурност по отношение на динамиката на международните цени на енергийните суровини и съответно на перспективата пред инфлацията в еврозоната и България. Влиянието върху цените на електроенергията предвид високата степен на интеграция на българския пазар с тези на Румъния и Гърция, където природният газ има съществена роля в производството на електроенергия. Влияние оказва и международния пазар на торове, предвид ролята на природния газ като основна суровина за производството им, и отчитайки факта, че значителна част от световната търговия с торове преминава през Ормузкия проток. Това създава предпоставки за повишаване на международните цени на основни селскостопански продукти.

Прогнози на Министерството на финансите (МФ)

Военните действия в Близкия изток, които започнаха на 28 февруари 2026 г., имат осезаеми икономически последици и оказват съществено влияние върху настоящата макроикономическа прогноза. Основно негативно последствие от събитията е блокирането на Ормузкия проток, който е от ключово значение за международната търговия, за международните цени на суровия петрол и природния газ, както и за цените на други суровини. Влиянието върху българската икономика на кризата в Близкия изток ще се отрази в по-висока инфлация и по-нисък реален растеж на БВП през 2026 г. в сравнение с показателите от есенната макроикономическа прогноза. Конкретните параметри на основните макроикономически индикатори зависят от допускането за продължителността на конфликта, вкл. от отражението върху икономиката на ЕС, който е основен търговски партньор на България. Прогнозата е изготвена с допускането, че военният конфликтът ще продължи най-много до средата на 2026 г., след което ще има възстановяване на икономическата активност и нормализиране на цените на енергийните суровини. През 2025 г. реалният растеж на брутния вътрешен продукт на България достигна 3.1%. През 2026 г. се очаква растежът на икономиката да се забави до 2.6% поради по-слабо нарастване на вътрешното търсене. За 2027 г. очакваме растеж от 2.5%, като износът ще се ускори, а нарастването на инвестициите ще се забави поради отслабване на положителния ефект по линия на Плана за възстановяване и устойчивост. Темпът на растеж на заетостта през 2025 г. се увеличи съществено с 2.2%. През 2026 г. растежът на заетите в икономиката ще се забави до 0.6%. Търсенето на труд от страна на работодателите остава относително високо, а предлагането все по-трудно успява да го задоволи единствено чрез вътрешните ресурси на пазара на труда. Коефициентът на безработица се очаква да намалее от 3.5% през 2025 г. до 3.4% през 2026 г. Номиналният растеж на компенсацията на един нает достигна 10.4% през 2025 г. През 2026 г. се очаква забавяне на растежа на доходите от труд, като в номинално изражение темпът на повишение е оценен на 8%.

Инфлационен риск

Под инфлация се разбира постоянно и цялостно покачване на потребителските цени, което означава постоянен спад в покупателната способност на националната валута. Рискът от повишаване на инфлацията води съответно до обезценяване на направените инвестиции или стойността на спестяванията във времето.

НСИ Средногодишна инфлация						
2019 г.	**2020 г.**	**2021 г.**	**2022 г.**	**2023 г.**	**2024 г.**	**2025 г.**
3.1%	1.7%	3.3%	15.3%	9.5%	2.4%	4.6%

Инфлацията в страната е важен фактор, касаещ реалната възвращаемост на инвестициите. Основните рискове, свързани с инфлацията, се отнасят до развитието на международните цени и до темпа на икономически растеж в страната.

Последиците от военния конфликт между Русия и Украйна и засиленият конфликт в Близкия изток пораждат геополитически рискове и рискове за енергийната сигурност и ще продължат да оказват негативно въздействие върху европейската икономика и през следващите години. Нестабилната геополитическа ситуация е с възможни отрицателни ефекти и за икономиката на България.

Валутен риск

С приемането на еврото в България валутният риск спрямо еврозоната изчезва напълно, тъй като левът е фиксиран към еврото от години. Превалутирането ще става по официалния курс, защитавайки спестяванията и договорите. Остават само рискове от външни шокове, структурни дисбаланси или инфлация, типични за еврозоната, но не и от обезценяване на националната валута.

Фирмен риск

Свързан е с характера на основната дейност на предприятието, с технологията и организацията на дейността, както и с обезпечеността на предприятието с финансови ресурси; подкатегории на фирмения риск са: бизнес риск и финансов риск. Основният фирмен риск е свързан със способността на предприятието да генерира приходи, а оттам и печалба.

Основен проблем за сектора е затрудненията при реализация на дървесината. Намаленото търсене – както от индустрията, така и от домакинствата – води до забавяне на дейностите по поддържане на горите и до натрупване на суха маса. Допълнително влияние оказва и ограничената работа на предприятия, големи предприятия, които традиционно използват значителни количества дървесина.

„Секторът е в криза поради множество причини. От една страна има сериозно намаляване на търсенето на дървесина. Много намаля количеството, което се ползва за отопление. От друга страна се повишиха някои цени, както знаете към настоящия момент, особено с горивата е сериозен проблем, от трета страна се повиши и съответно заплащането в горския сектор, което е нещо много положително, естествено, но в тази финансова ситуация, в която държавните горски предприятия са на сериозен минус за миналата година, плащането на заплатите понякога е доста трудно. Търсят компромисни решения, така че от една страна държавните предприятия да могат да осигурят достатъчен собствен ресурс, защото Законът за горите не дава възможност държавният бюджет да подпомага предоставянето на публични функции, и от друга страна предприятията да могат да ползват суровина, с която да имат конкурентен продукт на пазара.

По-висок риск за възникване на пожари през летния сезон оказва непродадената дървесината, която остава в горите като суха и гниеща маса и увеличава риска от пожари, особено в условия на засушаване.

''Южноцентрално държавно предприятие'' ДП е предприятието с най-голямо разнообразие на предлаганите на пазара дървесни видове и асортименти от дървесина. При необходимост се извършват промени в годишните планове за ползване на дървесина на териториалните поделения, с цел замяна на неатрактивни сортименти, за които в момента няма търсене, с такива, за които има търсене на пазара. Същевременно се използват всички възможности, които дава действащата нормативна уредба за продажба на дървесина и осигуряване на съответните приходи.

Постоянно се търсят възможности за увеличаване на приходите от развитие на алтернативни дейности, различни от основния предмет на дейност на предприятието.

''Южноцентрално държавно предприятие'' ДП е предприело действия за реализиране на инвестиционно намерение за изграждане на цех за бутилиране на изворна вода в района на град Девин.

Финансов риск

Финансовият риск на предприятието е свързан с възможността от влошаване на събираемостта на вземанията, което може да доведе до затруднено финансово състояние. Като основен проблем в макроикономически аспект са високите стойности на междуфирмена задлъжнялост.

Управлението на финансовия риск за предприятието е фокусирано върху оптимизиране на оперативните разходи, повишаване събираемостта на вземанията, определяне на адекватни и конкурентоспособни цени на продуктите и услугите, адекватна оценка на формите на поддържане на свободни ликвидни средства.

Ликвиден риск

Неспособността на предприятието да покрива насрещните си задължения е израз на ликвиден риск. Ликвидността зависи главно от наличието в предприятието на парични средства или на съответните им алтернативи. Другият основен фактор, който влияе силно е свързан с освобождаване на внесени парични гаранции за участие в процедури и приключване изпълнението на сключени договори. Предприятието се стреми да поддържа в оптимално равнище, като се контролира, както нивото на заемните средства, така и стойностите на задълженията към доставчиците и кредиторите на предприятието.

Предприятието управлява ликвидността на текущите активите и текущите пасивите чрез анализ на структурата и динамиката им и прогнозиране на бъдещите входящи и изходящи парични потоци.

Управлението на риска, свързан с паричните потоци за предприятието изисква поддържане на положителна стойност на ликвидността, т.е. готовност за посрещане на текущите задължения.

Ръководството на Предприятието е предприело мерки за подобряване на финансово-икономическото състояние чрез ограничаване на част от разходите и тяхното оптимизиране.

В предвид неблагоприятната пазарна конюнктура и намалението на реализирани приходи от основна дейност Ръководството на Предприятието продължава предприетите мерки за ограничаване на разходите като се извършват само най-наложащите, без които предприятието не може да изпълнява основните си дейности предвидени в Закона за горите.

Не се извършват извънредни непланувани разходи, които да оказват съществено влияние върху финансовия резултат. Издадени са Заповеди съгласно които е наложен лимит на разходите за горива, ремонт и текуща поддръжка на МПС собственост на ЮЦДП, гр. Смолян. Служебните автомобили се използват за експедиция на дървесина, проверка на обектите и маркиране като с цел икономия на гориво, посочените дейности често се съчетават. За други различни дейности автомобилите се ползват след съгласуване и разрешение от Централно управление. Ограничени са и не се изплащат дневни пари на всички командировани служители на ЦУ и ТП към ЮЦДП с място на командировката в териториалния обхват на дейност на предприятието.

Ценови риск

Ценовият риск е определен в две направления: по отношение на пазарната конюнктура и по отношение на вътрешните производствени разходи. Продажната цена е съобразена и с двата фактора, като се цели тя да покрива разходите на предприятието и да носи определено ниво на печалба.

На база посоченото по-горе, пазарната конюнктура в сектора, спада в потребителското търсене, както и себестойността на добитата от нас продукция и нивото на печалбата ни, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме ценовия риск като: висок.

Кредитен риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към предприятието. Предприятието е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като например възникване на вземания от клиенти, депозиране на средства и други.

Предприятието следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на предприятието е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг.

Инвестиционен риск

Инвестиционният риск се предопределя в това, реалната доходност от направена инвестиция да се различава от предварително планираната такава.

За управление на инвестиционния риск, може да се приложи т.нар.хеджиране - застраховка срещу неблагоприятни събития, която не ги предотвратява, но ограничава последиците от тях.

Екологичен риск. Рискове, свързани с изменението на климата, неблагоприятни природни и климатични условия, настъпване на форсмажорни събития

През последните години се наблюдава засилено внимание към рисковете от изменението на климата. Европейският съюз се ангажира да постигне въглеродна неутралност до 2050 година, както и други водещи икономики като Китай и Япония също са поели подобни ангажименти. Същото важи все по-често за някои от най-големите компании от частния сектор. Промените в политиката имат отражение върху операционната среда, в която се развиват бизнес единиците. ESG (Environmental, Social & Governance) регулацията налага все по-стриктен контрол при инвестициите във финансови инструменти на компаниите по отношение на тяхната дейност.

Физическите рискове, свързани с изменението на климата, произтичащи от самото изменение на климата също подлежат на регулация. Целите за декарбонизация в ЕС предполагат ценообразуване на въглерода. Докато операциите на Емитента понастоящем не попадат директно в схема за ценообразуване на въглерода, те са косвено изложени на рисковете за ценообразуване на въглерода чрез горива и материали, които използват.

Контролът върху дейността на предприятието се осъществява чрез спазване на приложимото национално законодателство в областта на опазване на околната среда.

Природни катастрофични събития, терористични атаки, военни или враждебни действия, както и отговорите на тези действия, могат да създадат екологична криза, която ще има отрицателен ефект върху основната дейност на предприятието, респективно върху финансовото му състояние. Трудността за предвиждане на тези събития налага използването на прецизен подход при анализа на наличната информация, застраховане на притежаваните имоти, определяне на програма за действия при възникване на кризисна ситуация. Не съществуват застраховки за всички видове форсмажорни обстоятелства. Аварии, бедствия и природни стихии също представляват съществен риск за дейността на предприятието.

Въздействието върху околната среда от използването на енергия (енергийните характеристики и подобренията в енергийните характеристики)

Политиката на ръководството да се сведе до минимум негативното въздействие върху околната среда и да се постигне устойчивост на енергийната ефективност намира отражение в дейността на Предприятието. Водената политиката силно кореспондира с глобалните усилия да се сведе до минимум негативното въздействие върху околната среда и отговаря на основните характеристики на идеята за устойчивост на енергийната ефективност, намаляване на въглеродния интензитет и отпечатък.

„Южноцентрално държавно предприятие" ДП е пряко ангажирано към реализиране на енергийни спестявания на територията му.

Преките и непреките емисии в атмосферата (емисиите на парникови газове в метрични тонове еквивалент на въглероден диоксид (CO2) и интензитета на емисиите на парникови газове)

Дейността на Предприятието не е свързана с отделяне на преките и непреките емисии в атмосферата.

Използването и опазването на природните ресурси – вода и почва и свързаното с тях опазване на биологичното разнообразие

През 2025 г. се провеждат лесокултурни мероприятия, които имат за цел: ръчно почистване на площи за залесяване, подготовка на почвата за залесяване, залесяване на горски култури и отглеждане на многогодишни култури, разположени в горски територии; попълване горски култури в горски насаждения, разположени в горски територии; отглеждане горски култури в горски насаждения, разположени в горски територии.

Ползването на дървесината се извършва по строго регламентирана процедура, а именно чрез възлагане на процедури за Открит конкурс за определяне на изпълнител и възлагане изпълнението на добив на дървесина, съгласно Наредбата за сечите в горите.

Въздействията върху природни екосистеми, които водят до поток на ценни за екосистемата материали в бъдеще

Дейността на Предприятието оказва пряко въздействие върху природните екосистеми.

Зависимост от ключов персонал

През последните години в България се наблюдава спад, както на броя на професионалните училища в областта, в която предприятието развива своята дейност, така и на броя ученици в специалните паралелки, а обучителните програми и оборудването в училищата са остарели. Всичко това води до намаляване на професионалистите и сериозни трудности при набирането на специализиран персонал. Ако предприятието не съумее да осигури необходимия брой квалифицирани служители за дейността си, това би затруднило цялостния процес и изпълнението на договорните ангажименти на „Южноцентрално държавно предприятие " ДП, а оттам ще влошило значително оперативните му резултати и финансово състояние.

Основни рискове и ограничения оказващи въздействие върху основната дейност

-Динамичност в структурата, управлението и организацията на горите на национално ниво;

-Продължаващ спад в търсенето на дървесина в национален мащаб;

-Влошаване на социално-икономическите условия в страната и задълбочаване на икономическата криза, което ще окаже пряко влияние върху стопанисването и незаконните дейности в горите;

-Наличие на значителни форсмажорни обстоятелства – природни и предизвикани от човека бедствия и рязка промяна в климатични условия;

-Намаляване на капацитета за устойчиво управление и опазване на горите, чрез отлив на кадри от предприятието;

-Конфликта в Близкия изток и повишението на основните енергийни ресурси.

XII. ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ С БОРБАТА С КОРУПЦИЯТА

Предприятието съблюдава правилата за чисто дарителство или спонсорство за всеки отделен случай при условията на пълна прозрачност;

Доставчиците и бизнес партньори са информирани за търговската политика на Предприятието и действащото законодателство.

Политиката на Предприятието изключва ангажирането му с която и да е политическа партия.

Критериите при оценки на риска, свързан с корупция:

Наличието на ясно разписани процедури за установяване на корупционни практики е ключово изискване за ефективно противодействие на проблема, както и за създаването на предпоставки за добре функциониращо предприятие с държавно участие.

Предприятието има изготвен Етичен кодекс, който е сведен за изпълнение до служителите на всички стопанства и Централното управление.

Процеси за вътрешен контрол и ресурсите, предназначени за предотвратяване на корупцията и подкупите

Всички транзакции и разходи на дружеството се оценяват предварително. В „Южноцентрално държавно предприятие" ДП, гр. Смолян финансовото управление и контрол се осъществява чрез системите за финансово управление и контрол, които включват политики и процедури, въведени от ръководството с вътрешен акт/ заповеди, работни инструкции, наредби, указания и др./ Целта на системите за финансово управление

и контрол е да се гарантира икономичното, ефективното и ефикасното изпълнение на дейностите на предприятието, да се контролира финансовата дейност на базата на унифицирана информационна система, да се контролира управлението на собствеността, съхранението на документацията по дейността, реалната стойност на финансовите инвестиции, вземанията и задълженията на предприятието.

Разработени са и се съблюдават правилата и инструкциите за възлагане на обществени поръчки.

Съгласно Чл. 12 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор Вътрешният одит се осъществява от звено за вътрешен одит, изградено в структурата на организацията, което е на пряко подчинение на ръководителя на на Предприятието. Звеното се състои от вътрешни одитори, които са служители на организацията, единият от които е ръководител. Сформирано Звено „Вътрешен одит“ в „Южноцентрално държавно предприятие” извършва постоянни проверки на място във всяко стопанство за правилното прилагане на системите за финансово управление и контрол.

Създадени са системи за отчитане, които позволяват на принципала на собствеността редовно да наблюдава, одитира и оценява резултатите на териториалните поделения на държавното предприятие, както и да наблюдава и контролира тяхното съответствие с приложимите стандарти за корпоративно управление.

Механизми за подаване на сигнали за нарушения, корупция и др.

Предвидени са специални механизми за подаване на сигнали за нарушения и корупция.

Разработена е Политика относно подаването на сигнали съгласно Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения. Съответно са приети правила за вътрешен канал за комуникация, като същият е съобразен с действащото законодателство.

Директорите на териториалните поделения на „Южноцентрално държавно предприятие” ДП предоставят декларация за несъвместимост, декларация за имущество и интереси, съответно декларации за промяна в първоначално декларираните данни по чл. 49 от Закона за противодействие на корупцията.

Наличието на ясно разписани процедури за установяване на корупционни практики е ключово изискване за ефективно противодействие на проблема, както и за създаването на предпоставки за добре функциониращо дружество с държавно участие.

Оповестяване и прозрачност

„Южноцентрално държавно предприятие” ДП спазва изискванията за публично оповестяване описани в глава седма, чл.28-31 от ЗПП и чл.61-63 от ППЗП. Отношенията със заинтересованите страни са особено важни, тъй като могат да бъдат от решаващо значение за изпълнението на задълженията за обществени услуги, както и в сектори, в които могат да имат жизненоважно въздействие върху потенциала за макроикономическо развитие на Южноцентрален район в България. За да насърчат активното и ползотворно сътрудничество със заинтересованите страни, Предприятието гарантира, че заинтересованите страни имат своевременен и редовен достъп до подходяща, достатъчна и надеждна информация, за да могат да упражняват правата си. Предприятието оповестява финансова и нефинансова информация на електронната си страница, както и в публичния електронен регистър на Агенцията за публичните предприятия и контрол. ЮЦДП е създало достъпност на услугите за своите потребители чрез поместената информация на електронната страница https://ucdp-smolian.com//.

Налична е актуална информация за всички търгове, включително е създадена електронна платформа за провеждане на електронни търгове за продажба на дървесина. Публикувани са спешни телефонни номера за сигнали.

Предприятието работи постоянно за подобряване обслужването на потребителите на услуги и своите клиенти като отдава голямо значение на отношенията със заинтересованите страни с цел изграждане на доверие, устойчивост и финансова стабилност.

Научна и развойна дейност

Предприятието не е извършвало научна и развойна дейност през 2025г.

Възнаграждения, получени общо през годината от членовете на Управителния съвет.

За 2025г. са начислени възнаграждения на членовете на Управителния съвет в размер на 371 хил.лв.

Спазени са изискванията на чл. 56, ал. 12 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия при определяне на възнагражденията им.

Отговорност на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състоянието на Предприятието към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2025г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовия отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие.

Други въпроси

С Решение на Съвета на ЕС с дата 08 юли 2025 г. беше прието присъединяването на България към еврозоната и въвеждането на еврото като официална валута на РБългария, считано от 01.01.2026 г. Не се очаква това да доведе до съществени за дружеството ефекти.

Ръководството на предприятието счита, че то е действащо и няма планове и намерения за преустановяване на дейността или съществени области от нея.

Към момента е налице изострена политическа обстановка по отношение на Руската Федерация и останалия свят, във връзка с предприетата от нея военна операция срещу Република Украйна. Срещу Руската Федерация има наложени редица икономически санкции, които доведоха до поскъпване на основната групи суровини: природния газ, петролът, на някои хранителните суровини - пшеница, соя, както и по отношение борсовите цени на производствените метали. Към настоящия момент, дейността на предприятието не е пряко засегната от тези конфликти. Дружеството няма контрагенти от включените в забранителния списък лица.

Военните действия в Близкия изток, които започнаха на 28 февруари 2026 г., имат осезаеми икономически последици и оказват съществено влияние върху настоящата макроикономическа прогноза. Основно негативно последствие от събитията е блокирането на Ормузкия проток, който е от ключово значение за международната търговия, за международните цени на суровия петрол и природния газ, както и за цените на други суровини.

Влиянието върху българската икономика на кризата в Близкия изток ще се отрази в по-висока инфлация и по-нисък реален растеж на БВП през 2026 г. в сравнение с показателите от есенната макроикономическа прогноза. Конкретните параметри на основните макроикономически индикатори зависят от допускането за продължителността на конфликта, вкл. от отражението върху икономиката на ЕС, който е основен търговски партньор на България.

Събития след края на отчетния период

Няма съществени събития настъпили след края на отчетния период, които да изискват корекции или оповестяване.

Дата: 29.04.2026г.
гр. Смолян

Директор: .....
/инж. Здравко Бакалов/